

ВИСНОВОК

**ПРО РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ВИКОНАННЯ
ЗАКОНУ ПРО ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ
НА 2025 РІК У ПЕРШОМУ КВАРТАЛІ**

Відповідальна:

**Голова Рахункової палати
Ольга ПІЩАНСЬКА**

КИЇВ 2025

www.rp.gov.ua

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПІДСУМКИ ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ.....	3
I. ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	7
II. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	12
III. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА КРЕДИТУВАННЯ.....	23
IV. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА БОРГ	35
V. МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ ТА МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ	41
ПРОПОЗИЦІЇ.....	48
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	50
ДОДАТКИ.....	52

Висновок про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у першому кварталі підготовлений Рахунковою палатою відповідно до вимог БКУ і Закону України „Про Рахункову палату” за результатами аналізу квартального звіту про виконання Державного бюджету України, місцевих бюджетів та зведеного бюджету за перший квартал 2025 року, наданого Казначейством Рахунковій палаті листом від 05.05.2025 № 13-06-1-06/9809, звітних та інформаційно-аналітичних даних Мінфіну, Мінекономіки, Казначейства, ДПС, Держмитслужби, НБУ, окремих головних розпорядників.

ЗАГАЛЬНІ ПІДСУМКИ ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

У січні – березні 2025 року Уряд виконував Закон в умовах продовження четвертий рік поспіль воєнного стану, обмеженої логістики, міграції населення, руйнування енергетичної інфраструктури.

➤ За результатами аналізу розвитку економіки в звітному періоді виявлено ризики:

нестабільності національної валюти й ускладнення економічної ситуації внаслідок збільшення від’ємного сальдо торговельного балансу;

недонадходження місцевих бюджетів і фондів соціального страхування внаслідок скорочення кількості зареєстрованих ФОПів;

посилення інфляційних процесів внаслідок зростання споживчих цін і цін виробників промислової продукції.

➤ Кошти зовнішньої підтримки від міжнародних партнерів, отримані як зовнішні запозичення і безповоротна допомога, сприяли збереженню фінансової стійкості та наповненню державного бюджету. Зовнішні надходження становили 363 млрд грн, що на 9,8 відс. менше порівняно з відповідним періодом 2024 року, при цьому збільшилась частка безповоротної фінансової допомоги у загальному обсязі зовнішніх надходжень з 9,3 до 27 відсотків.

➤ Із внутрішніх джерел отримано 1 трлн 139,4 млрд грн, що на 40,4 відс. більше, ніж у відповідному періоді попереднього року, а саме:

828,3 млрд грн – доходи без урахування отриманих від міжнародних партнерів грантів (дарунків), що більше на 37 відс.;

208,5 млрд грн – кошти ЄКР, що більше в 2,4 раза;

100,2 млрд грн – внутрішні запозичення, що менше на 13,8 відс.;

2,2 млрд грн – кошти від повернення кредитів, що більше на 21,9 відс.;

0,2 млрд грн – надходження від приватизації державного майна, що менше на 66,1 відсотка.

➤ Доходи державного бюджету становили 34 відс. плану на рік і зросли, порівняно з першим кварталом 2024 року, на 44,3 відсотка.

Високий рівень виконання плану і зростання доходів державного бюджету є результатом насамперед збільшення на 160,8 млрд грн, або у 2,2 раза, обсягів власних надходжень бюджетних установ, що створило умови для проведення додаткових видатків, зокрема, бюджетними установами, що належать до сфери управління Міноборони.

План доходів загального фонду на перший квартал 2025 року перевиконано на 17,5 млрд грн, або 3,1 відс., за рахунок платежів, адміністрування яких здійснює ДПС. Один із чинників перевиконання – надпрогнозована інфляція.

План доходів спеціального фонду (без урахування власних надходжень бюджетних установ) перевиконано на 7,7 млрд грн, або 17,3 відс., насамперед за рахунок податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців і надходжень, отриманих у зв'язку з виконанням Закону України „Про санкції”.

➤ За оцінкою Рахункової палати, за рахунок неекономічних чинників доходи державного бюджету зросли на 266,0 млрд грн, зокрема:

власних надходжень бюджетних установ з інших джерел (благодійні внески, гранти і дарунки, а також надходження від підприємств, організацій, фізичних осіб та інших бюджетних установ для виконання цільових заходів) – на 157,5 млрд грн;

грантів від міжнародних партнерів – на 60,4 млрд грн;

змін податкового законодавства (зміни в оподаткуванні військовим збором, акцизним податком на тютюнові вироби та паливо) – на 42,7 млрд грн;

надходжень, отриманих у зв'язку з виконанням Закону України „Про санкції”, – на 5,3 млрд гривень.

Економічні чинники сприяли збільшенню доходів державного бюджету на 65,7 млрд грн, зокрема:

інфляція – на 24,2 млрд грн;

девальвація гривні – на 21,7 млрд грн;

збільшення заробітної плати і грошового забезпечення військовослужбовців – на 15,5 млрд грн;

зростання прибутків прибуткових підприємств – на 3,5 млрд грн;

зростання оподаткованого імпорту – на 0,8 млрд гривень.

➤ Видатки державного бюджету зросли на 38,5 відс., порівняно з січнем – березнем 2024 року, до 1 трлн 164,7 млрд грн, насамперед на заходи, пов'язані з безпекою й обороною держави, – на 55,0 відс. до 855,9 млрд грн і становили 73,5 відс. всіх видатків державного бюджету. Кошти на

обороздатність і безпеку держави, як і в попередніх роках, залучались з різних джерел (включаючи надходження від суб'єктів господарювання, фізичних осіб (резидентів та нерезидентів), благодійні внески, у тому числі у натуральній формі, податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців) та спрямовувались на закупівлю, ремонт та модернізацію озброєння Сил безпеки й оборони України.

Для закупівлі товарів оборонного призначення перерозподілені значні видатки із запланованих на оплату праці в жовтні – грудні (174,8 млрд грн), що збільшило ризик недостатності коштів на оплату праці, зокрема, військовослужбовців.

➤ КМУ у встановлений БКУ строк не забезпечено затвердження 73,8 відс. порядків використання коштів за бюджетними програмами, визначеними у протокольному рішенні КМУ, що спричинено неподанням головними розпорядниками проєктів порядків до КМУ у передбачений ним строк і, відповідно, призвело до затримки із затвердженням паспортів бюджетних програм.

У встановлений БКУ строк головними розпорядниками не забезпечено розроблення і затвердження за погодженням з Мінфіном 28,0 відс. паспортів бюджетних програм. Станом на 01.04.2025 15 головних розпорядників не подали Казначейству затверджені паспорти за 35-ма бюджетними програмами, що зумовило непроведення запланованих на січень – березень видатків і надання кредитів у сумі 3,3 млрд гривень.

➤ Зростання у першому кварталі простроченої дебіторської заборгованості на 23,6 відс. до 78 млрд грн, насамперед за бюджетними програмами Міноборони, потребує негайного покращення претензійно-позовної роботи для уникнення можливих втрат бюджету.

➤ Державний бюджет виконано з дефіцитом у сумі 237 млрд грн, або 15,2 відс. плану на 2025 рік. При цьому дефіцит загального фонду унаслідок невиконання плану видатків і надання кредитів при перевиконанні плану доходів і коштів від повернення кредитів на 37 відс. менший плану на звітний період і становить 272,2 млрд гривень. Спеціальний фонд державного бюджету виконано з профіцитом у сумі 35,2 млрд грн при запланованому на 2025 рік дефіциті в сумі 202,1 млрд гривень.

➤ Надходження в частині фінансування державного бюджету на 10,9 відс. менші плану на січень – березень унаслідок недоотримання насамперед державних запозичень, які частково заміщені понадплановим залученням коштів ЄКР.

Надходження від державних запозичень на 108,7 млрд грн, або 22,9 відс., менші плану на звітний період і становили 365,3 млрд грн, що на 115,8 млрд грн, або на 24,1 відс., менше, ніж у відповідному періоді попереднього року. При цьому для здійснення запланованих на звітний період витрат до загального фонду залучено кошти ЄКР в сумі 208,5 млрд грн, що більше на 59,2 млрд грн,

або 39,6 відс., плану на звітний період і на 120,2 млрд грн, або в 2,4 рази, ніж у відповідному періоді попереднього року.

➤ Загальний обсяг державного і гарантованого державою боргу збільшився на 142,3 млрд грн, або 2 відс., до 7 трлн 123,2 млрд гривень. При цьому внаслідок насамперед перевищення запозичень над погашенням боргу продовжували зростати зобов'язання за державним боргом, однак Мінфін не затвердив програми управління державним боргом на 2025 рік.

Кожна шоста гривня надходжень до державного бюджету у першому кварталі цього року витрачена на погашення й обслуговування державного і гарантованого державою боргу. Ці витрати становили 221,6 млрд грн, що на 15,3 відс. менше плану на звітний період, але на 36,1 відс. більше, ніж у відповідному періоді попереднього року.

➤ Видатки на надання трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам менші плану за шістьма бюджетними програмами на суму 6 млрд грн, або 17,6 відс., і не проведені за вісьмома бюджетними програмами на суму 2 млрд грн, що насамперед спричинено незатвердженням КМУ рішень щодо порядків й умов надання, розподілу окремих міжбюджетних трансфертів.

I. ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

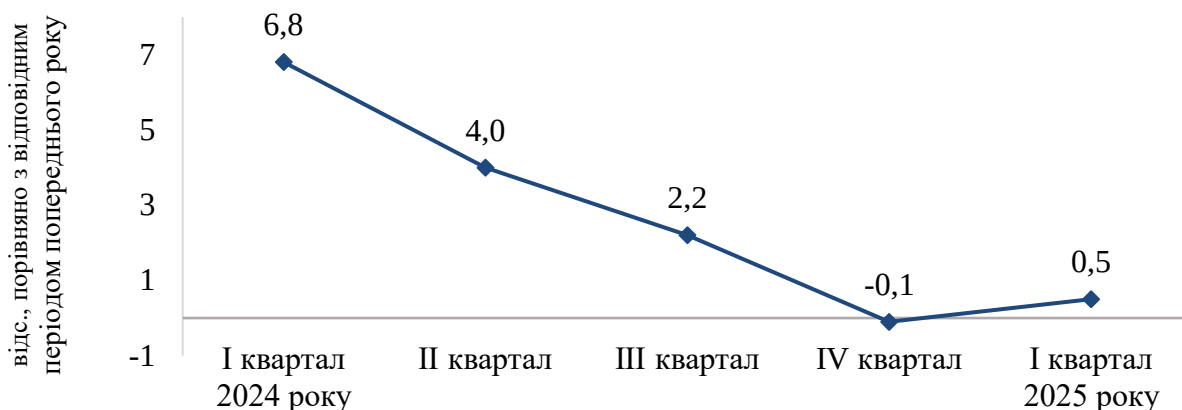


Стримуючими факторами зростання економіки у січні – березні 2025 року залишалися продовження воєнного стану, скорочення експорту, обмежена логістика, міграція населення, руйнування енергетичної інфраструктури.

При затвердженні державного бюджету на 2025 рік враховано Основні прогностні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2025 – 2027 роки, схвалені постановою КМУ від 28 червня 2024 року № 780. Прогностні макропоказники на 2025 рік і фактичні в січні – березні наведено в додатку 1.

За врахованого при затвердженні показників державного бюджету на 2025 рік зростання реального валового внутрішнього продукту на 2,7 відс., у січні – березні приріст реального ВВП, за оцінкою НБУ, становив 0,5 відс., що створює ризик ненадходження запланованих доходів.

Діаграма 1. Зміна реального ВВП



Одним із чинників зростання економіки залишалося будівництво, обсяги якого, за даними Держстату, у січні – березні 2025 року зросли на 6,7 відс., насамперед інженерних споруд промислових об'єктів і транспортної інфраструктури, нежитлових будівель і житлових будинків, тоді як у відповідному періоді попереднього року загальний обсяг виробництва продукції (робіт, послуг) у будівництві зріс на 45,9 відсотка.



Унаслідок законодавчих змін, міграції населення та мобілізації значно зросла кількість ФОПів, що припинили діяльність у першому кварталі 2025 року, при цьому зменшилася кількість зареєстрованих ФОПів, що створює ризики для стабільності місцевих бюджетів і фондів соціального страхування. Це може зумовити потребу у додаткових видатках державного бюджету на соціальну підтримку населення.

У січні – березні зареєстровано 61 796 нових ФОПів, що на 15,6 відс. менше, ніж у відповідному періоді попереднього року. Припинили свою діяльність 86 814 підприємців.

Основна причина зменшення кількості ФОП – зміни законодавства щодо сплати ЄСВ.

Так, з 01 березня 2022 року діяла норма, за якою ФОПи мали право не нараховувати, не обчислювати та не сплачувати ЄСВ за себе до припинення або скасування воєнного стану в Україні та протягом дванадцяти місяців після припинення або скасування воєнного стану. З початку 2025 року всі ФОПи зобов’язані сплачувати ЄСВ навіть без отримання доходу¹.

Крім того, частина підприємців і найманих працівників виїхала за кордон або в інші регіони країни, а також мобілізована до Сил безпеки й оборони України, що ускладнило ведення підприємницької діяльності.



Одним з основних чинників, які стримували зростання ВВП, третину якого сформовано за рахунок експорту, стало його скорочення, за попередніми даними НБУ, на 8,7 відсотка. Насамперед зменшився експорт основних сировинних товарів України. Водночас зросла присутність на зовнішніх ринках окремих галузей переробної промисловості, які успішно здолали перешкоди, зумовлені воєнними діями, і виробляли товари з більшою доданою вартістю.

Експорт товарів скоротився на 0,8 млрд дол. США, або 7,5 відс., за рахунок продовольчих товарів і сировини для їх виробництва – на 0,7 млрд дол. США, мінеральних продуктів – на 0,2 млрд дол. США. У результаті частки цих товарних груп у загальному обсязі експорту скоротились до 62,4 і 8,2 відс. відповідно.

Ключовою причиною скорочення експорту продовольчих товарів і сировини для їх виробництва став менший у 2024 році, порівняно з 2023 роком, зібраний урожай насіння соняшника – на 14,9 відс., кукурудзи – на 14,0 відс., пшениці – на 0,3 відс, що знизило експортний потенціал України в 2024/2025 аграрному маркетинговому році.

При цьому в другому півріччі 2024 року, порівняно з відповідним періодом 2023 року, фізичний обсяг експорту пшениці зріс на 28,7 відс., кукурудзи – на 1,0 відсотка.

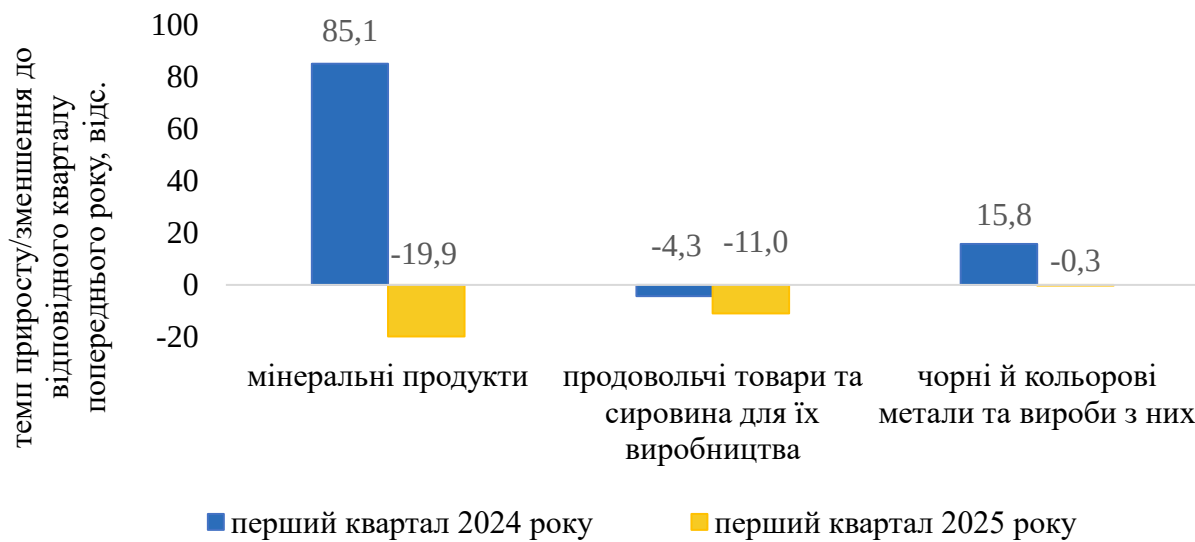
Як наслідок, навіть в умовах вищих, порівняно з першим кварталом 2024 року, цін на олію соняшникову на 46,3 відс., кукурудзу – на 33,3 відс. і пшеницю – на 28,6 відс., через зниження фізичних обсягів вартісний обсяг експорту олії соняшnikової зменшився на 8,3 відс., пшениці – 33,9 відс., а кукурудзи – зріс лише

¹ Законом зупинено на 2025 рік дію пункту 9¹⁹ розділу VIII „Прикінцеві та перехідні положення” Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”.

на 2,8 відсотка. У підсумку частка цих товарів у загальному обсязі експорту скоротилась із 39,0 до 35,0 відсотка.

Експорт руд і концентратів залізних зменшився за рахунок зниження як цін, так і фізичних обсягів, у результаті їх частка у загальному обсязі експорту товарів скоротилась із 8,6 до 6,9 відсотка.

Діаграма 2. Обсяг експорту окремих груп товарів у першому кварталі 2025 року



Водночас після зменшення в першому кварталі 2024 року відновилось зростання експорту продукції хімічної промисловості – на 16,9 відс., деревини та виробів з неї – на 11,5 відс., промислових виробів – на 9,0 відс., продукції машинобудування – на 0,7 відс., тобто товарів з більшою доданою вартістю, сумарна частка яких у загальному обсязі експорту товарів збільшилася з 13,0 до 15,2 відсотка.



Зростання імпорту товарів на 15,9 відс. зумовлено здебільшого потребами у забезпеченні власного виробництва продукції, необхідної для сфери оборони, та подоланні руйнівних наслідків воєнних дій.

Більше третини імпорту товарів становили машини, устаткування, транспортні засоби та прилади, ввезення яких у звітному періоді, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зросло на 1,4 млрд дол. США, або 26,1 відс, що свідчить про активне оновлення виробничих потужностей. Це може сприяти підвищенню ефективності та конкурентоспроможності українських підприємств.

У січні – березні 2025 року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зріс імпорт мінеральних продуктів на 0,5 млрд дол. США, або 23,9 відсотка. Значне зростання імпорту електроенергії (в 4,1 раза) та газу (в 3,2 раза) пов'язане з пошкодженнями внаслідок воєнних дій і необхідністю відновлення енергетичної

інфраструктури. Найбільше імпортувалася електроенергія з Угорщини, Словаччини, Польщі; газ – із Швейцарії, Німеччини й Угорщини.

Зростання імпорту безпілотних літальних апаратів в 4,2 раза, частка яких в загальному обсязі імпорту зросла з 1,7 до 6,1 відс., є наслідком підвищення потреб у військовій техніці в умовах триваючого широкомасштабного вторгнення.



Наслідком збільшення імпорту і зменшення експорту стало зростання від’ємного сальдо торговельного балансу та ризиків нестабільності національної валюти й ускладнення економічної ситуації.

У звітному періоді сформовано від’ємне сальдо торговельного балансу в сумі 10,4 млрд дол. США, що на 3,5 млрд дол. США, або 51,5 відс., більше від показника за перший квартал 2024 року.

При зростанні від’ємного сальдо торговельного балансу на внутрішньому ринку збільшується частка товарів імпортного походження, що може витіснити частину товарів власного виробництва на цьому ринку і гальмувати динаміку економічного зростання окремих галузей.

За рахунок від’ємного сальдо торговельного балансу у звітному періоді сформовано дефіцит платіжного балансу, який частково покрито отриманою в січні – березні 2025 року фінансовою підтримкою від міжнародних партнерів у сумі 363 млрд грн, що сприяло фінансуванню дефіциту бюджету та підтриманню стабільності валютного ринку.

Покриттю дефіциту платіжного балансу у першому кварталі 2025 року, за попередніми даними НБУ, також сприяли:

приватні грошові перекази, що надійшли в Україну, в обсязі 2,0 млрд дол. США;

приплив прямих іноземних інвестицій, які становили 0,5 млрд дол. США.

Як наслідок, у січні – березні міжнародні резерви України, за попередніми даними НБУ, зменшились на 3,3 відс. і на 31.03.2025 становили 42,4 млрд дол. США.

При цьому з початку року офіційний курс гривні до долара США ревальвував з 42,02 грн за дол. США на 01.01.2025 до 41,48 грн за дол. США на 31.03.2025.

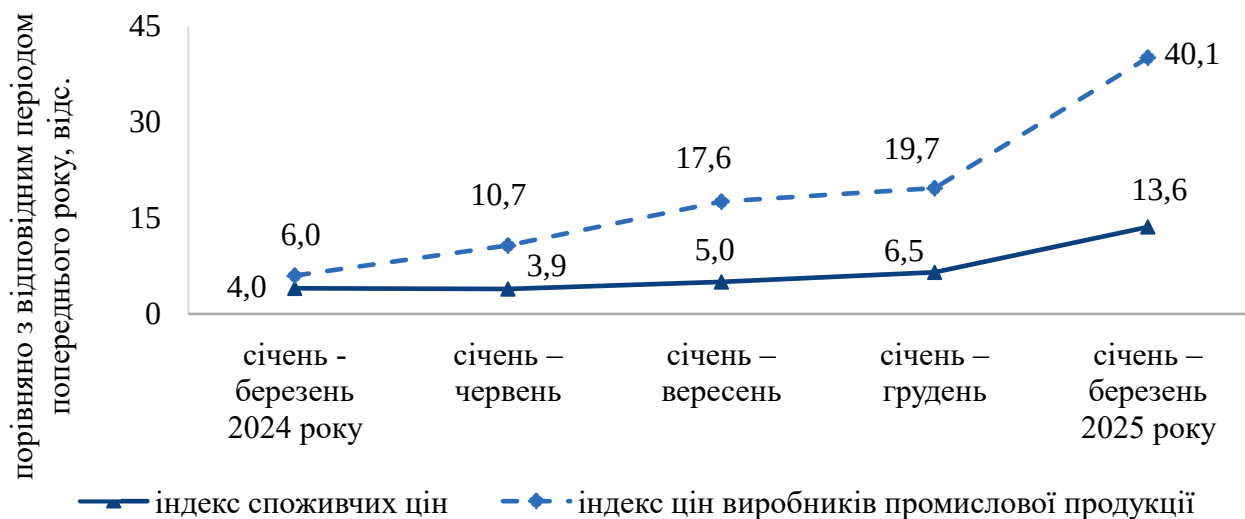


Споживчі ціни формувалися під впливом зростання в попередніх періодах цін виробників промислової продукції, індекс приросту яких у звітному періоді втричі перевищив індекс приросту споживчих цін, що є додатковим чинником посилення інфляційних процесів у подальшому.

Споживчі ціни в першому кварталі цього року до першого кварталу 2024 року зросли на 13,6 відс. при прогнозі, врахованому при затвердженні державного бюджету, – 9,7 відсотка. Найбільше подорожчали соціально значущі товари, зокрема електроенергія – на 63,6 відс., масло – на 32,7 відс., овочі – на 31,9 відс., соняшникова олія – на 30,6 відс., хліб – на 20,8 відс., молоко – на 18,7 відс., сир і

м'який сир – на 17,7 відсотка. Частка цих товарів з урахуванням структури споживання становить 29,4 відс. загального зростання споживчих цін.

Діаграма 3. Зростання споживчих цін та цін виробників промислової продукції



У звітному періоді інфляцію стримували, зокрема:

- продовження мораторію на підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги, газ, опалення та гарячу воду²;
- підвищення облікової ставки НБУ³ з 13,5 відс. на початку року до 15,5 відс. на кінець березня, що сприяло збереженню стійкості валютного ринку і посиленню захисту гривневих заощаджень громадян від інфляційного знецінення.

В умовах зростання цін фактичний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб в 2,6 раза більший від встановленого в Законі. Так, за незмінного впродовж січня – березня цього року розміру прожиткового мінімуму для зазначеної групи населення (3 028 грн), фактичний його розмір у цінах березня 2025 року, за даними Мінсоцполітики, становив 7 989 гривень.

Розмір прожиткового мінімуму, що є базовим державним соціальним стандартом, на основі якого визначаються соціальні гарантії у сфері доходів населення, не відповідав його реальному рівню.

² Закон України від 29 липня 2022 року № 2479-IX „Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування”.

³ Рішення Правління НБУ від 06 березня 2025 року №75-рш „Про розмір облікової ставки”.

II. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ



Доходи державного бюджету в першому кварталі 2025 року становили 926,2 млрд грн, або 34 відс. плану на рік, і зросли, порівняно з першим кварталом 2024 року, на 284,1 млрд грн, або 44,3 відсотка. Високий рівень виконання плану і зростання доходів державного бюджету зумовлені насамперед збільшенням на 160,8 млрд грн, або у 2,2 раза, обсягів власних надходжень бюджетних установ, що створило умови для проведення додаткових видатків, зокрема, бюджетними установами, які належать до сфери управління Міноборони.

Доходи загального фонду в сумі 581,5 млрд грн становили 26,1 відс. плану на рік, спеціального – 344,7 млрд грн, або 69,6 відсотка.

Виконання плану доходів державного бюджету в першому кварталі наведено в додатку 2.

Порівняно з першим кварталом 2024 року доходи загального фонду державного бюджету зросли на 112,6 млрд грн, або 24 відс., спеціального – на 171,5 млрд грн, або майже вдвічі. Без урахування грантів та іншої допомоги міжнародних партнерів доходи державного бюджету збільшилися на 223,7 млрд грн, або 37 відсотків.



За оцінкою Рахункової палати, за рахунок **неекономічних чинників** доходи державного бюджету зросли **на 266,0 млрд грн**, зокрема:

➤ **власних надходжень бюджетних установ з інших джерел** (благодійні внески, гранти і дарунки, надходження від підприємств, організацій, фізичних осіб та інших бюджетних установ для виконання цільових заходів) – **на 157,5 млрд грн**;

➤ **грантів** від міжнародних партнерів – **на 60,4 млрд грн**;

➤ **змін податкового законодавства** – **на 42,7 млрд грн**, у тому числі:

збільшення ставок і кола платників військового збору – **на 22,5 млрд грн**;

збільшення ставок акцизного податку на тютюнові вироби і пальне – **на 19,4 млрд грн**;

запровадження авансового внеску з податку на доходи фізичних осіб та податку на прибуток підприємств, які здійснюють роздрібну торгівлю пальним, – **на 0,8 млрд грн**;

➤ надходжень, отриманих у зв'язку із **виконанням Закону України „Про санкції”**, – **на 5,3 млрд гривень**.



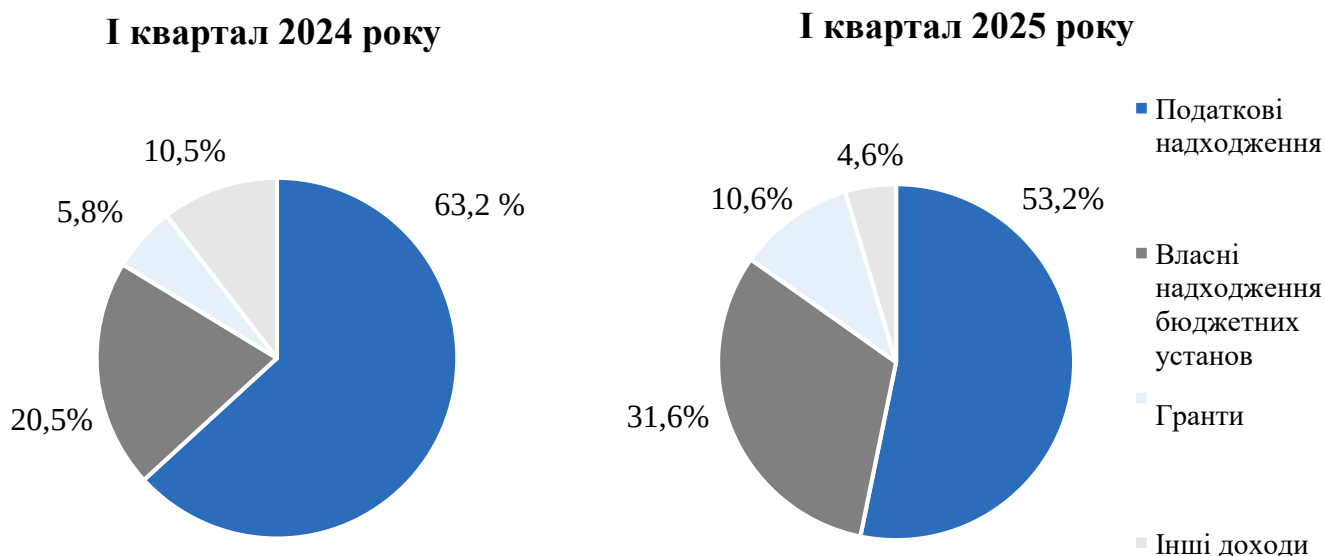
За оцінкою Рахункової палати, **економічні чинники** сприяли збільшенню доходів державного бюджету **на 65,7 млрд гривень**. Зокрема, доходи зросли за рахунок:

- інфляції – **на 24,2 млрд грн;**
- девальвації гривні – **на 21,7 млрд грн;**
- збільшення заробітної плати і грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями й особами рядового і начальницького складу, – **на 15,5 млрд грн;**
- зростання прибутків прибуткових підприємств – **на 3,5 млрд грн;**
- зростання оподаткованого імпорту – **на 0,8 млрд гривень.**



Внаслідок зростання більш як удвічі обсягів власних надходжень бюджетних установ і грантів від міжнародних партнерів, їх частка у структурі доходів державного бюджету в першому кварталі цього року, порівняно з відповідним періодом 2024 року, зросла у 1,5 раза та 1,8 раза, натомість частка податкових надходжень у державному бюджеті скоротилась на 10 відс. пунктів.

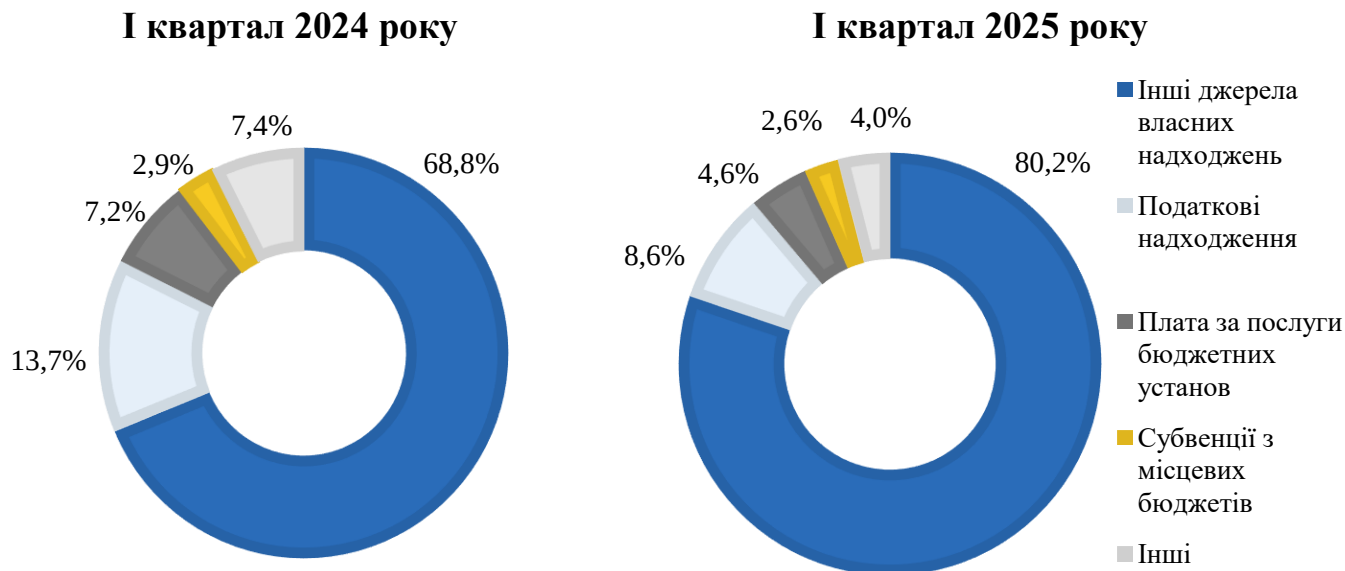
Діаграма 4. Структура доходів державного бюджету у першому кварталі 2025 року, відс.



Доходи спеціального фонду у першому кварталі, порівняно з відповідним періодом попереднього року, збільшились майже вдвічі, насамперед за рахунок зростання у 2,3 раза обсягів власних надходжень бюджетних установ з інших джерел.

У першому кварталі 2025 року власні надходження бюджетних установ в доходах спеціального фонду становили 84,8 відсотка.

Діаграма 5. Структура доходів спеціального фонду, відс.



Надходження бюджетних установ з інших джерел (благодійні внески, гранти і дарунки, надходження від підприємств, організацій, фізичних осіб та інших бюджетних установ для виконання цільових заходів тощо) становили 94,6 відс. загального обсягу власних надходжень бюджетних установ і 99,4 відс. плану на 2025 рік з урахуванням змін, внесених розпорядниками до спеціального фонду кошторису.

Найбільше власних надходжень бюджетних установ з інших джерел отримано **Міноборони** – 251,4 млрд грн, або 90,9 відс. загального обсягу. Зокрема, надходження від підприємств, організацій, фізичних осіб та інших бюджетних установ для виконання цільових заходів становили 231,6 млрд грн, у тому числі зі спеціального рахунка для збору коштів на підтримку ЗСУ, відкритого в НБУ, – 26,1 млрд гривень. Крім того, благодійні внески, гранти і дарунки становили 19,8 млрд гривень.

Збільшенню доходів спеціального фонду також сприяло зарахування у звітному періоді **5,4 млрд грн**, отриманих у зв'язку із виконанням Закону України „Про санкції”, тоді як за весь 2024 рік такі надходження становили 0,8 млрд гривень. Серед стягнутих у дохід держави є об'єкти нерухомості, рухоме майно, в т. ч. літаки, авіаційні двигуни та запчастини, історико-культурні цінності, зброя, руда, близько 2,8 млрд грн коштів та ОВДП, майнові права тощо⁴.

⁴ Інформація з вебсайта Міністерства юстиції України.



План доходів спеціального фонду (без урахування власних надходжень бюджетних установ) перевиконано на 7,7 млрд грн, або 17,3 відс., насамперед за рахунок податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців і надходжень, отриманих у зв'язку із виконанням Закону України „Про санкції”.

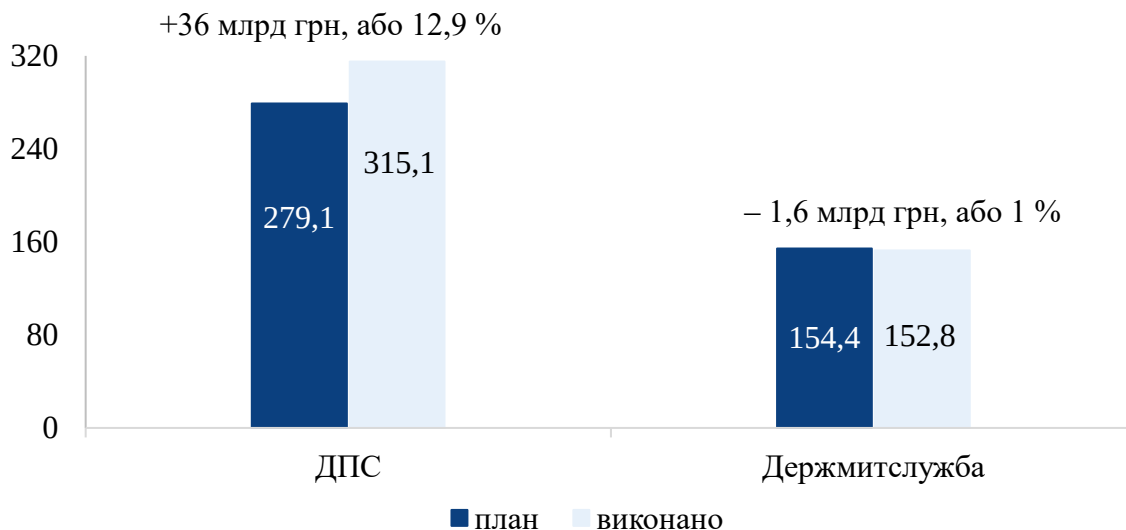
Зокрема, перевиконано планові показники:

- податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців – на 4,4 млрд грн, або 18,0 відс.;
- інших надходжень (у тому числі надходжень, отриманих у зв'язку із виконанням Закону України „Про санкції”) – на 3,2 млрд грн, або 2,2 раза;
- судового збору – на 0,4 млрд грн, або 36,4 відс.;
- екологічного податку – на 0,1 млрд грн, або 24,6 відсотка.



План доходів загального фонду на перший квартал 2025 року перевиконано на 17,5 млрд грн, або 3,1 відс., за рахунок платежів, адміністрування яких здійснює ДПС.

Діаграма 6. Виконання планових показників доходів ДПС і Держмитслужбою у першому кварталі 2025 року, млрд грн



Сума перевиконання планових показників окремих доходів загального фонду державного бюджету у першому кварталі 2025 року всього становила 45,5 млрд грн, невиконання – 28,0 млрд гривень.

Діаграма 7. Виконання плану окремих доходів загального фонду державного бюджету у I кварталі 2025 року, млрд грн



План загального фонду на перший квартал з ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг), зокрема за рахунок надпрогнозованого зростання цін, перевиконано, що дало можливість збільшити обсяг бюджетного відшкодування платникам.

ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) перевищив плановий показник звітного періоду на 15,6 відс. і, порівняно з січнем – березнем 2024 року, збільшився на 16,2 млрд грн, або 23,4 відсотка. Одним із чинників перевиконання плану стало збільшення на 3,4 млрд грн залишку не відшкодованого платникам ПДВ.

При цьому у січні – березні, порівняно з відповідним періодом попереднього року, середні споживчі ціни зросли на 13,6 відс., при прогнозованому на 2025 рік зростанні 9,7 відсотка.

Збільшення ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування, порівняно з відповідним періодом 2024 року, зумовлено зростанням надходжень цього податку без урахування відшкодованих сум на 25,9 млрд грн, або 25,5 відс., зокрема за рахунок цінового чинника. Крім того, перевиконанню сприяло збільшення, порівняно з першим кварталом попереднього року, у 2,6 раза надходжень цього податку від НАК „Нафтогаз України”⁵.



В умовах скорочення експорту товарів заявки на відшкодування платникам ПДВ збільшились за внутрішніми операціями.

⁵ За інформацією Мінфіну, наданою на запит Рахункової палати.

**заявлено до відшкодування
платниками ПДВ у I кварталі 2025 року**

46,4 млрд грн

відшкодовано у I кварталі

2025 року 42,4 млрд грн

на 11,8 млрд грн, або **34,0 %**, більше,
ніж у I кварталі 2024 року

на 9,8 млрд грн, або **30,0 %**, більше,
ніж у I кварталі 2024 року

у результаті

залишки невідшкодованих сум

на кінець I кварталу 2025 року становили **26,5** млрд грн, що на:

3,4 млрд грн, або **14,8 %**, більше, ніж на початок року

При скороченні обсягів експорту товарів у січні – березні 2025 року, порівняно з відповідним періодом 2024 року, на 7,5 відс., обсяг заявленого платниками до відшкодування з бюджету ПДВ збільшився на 34 відс., що, зокрема, спричинено зростанням сум податку, заявлених до відшкодування платниками, які здійснюють постачання на території України товарів оборонного призначення.



Перевиконання планового показника загального фонду з податку та збору на доходи фізичних осіб на звітний період і збільшення його обсягу, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зумовлено насамперед змінами в оподаткуванні військовим збором⁶ і збільшенням заробітної плати.

Ці надходження у першому кварталі 2025 року перевищили план на 9,5 млрд грн, або 14 відс., і збільшились, порівняно з відповідним періодом попереднього року, **на 32,7 млрд грн**, або в 1,7 раза, за рахунок:

- збільшення ставок військового збору – **на 20,6 млрд грн**;
- податку на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами із заробітної плати, зокрема внаслідок збільшення на 12,7 відс. мінімальної заробітної плати (з 7 100 грн у січні – березні 2024 року до 8 000 грн у звітному періоді), середньомісячної заробітної плати на 25,4 відс., – **на 4,5 млрд грн**;
- розширення кола платників військового збору – **на 4,3 млрд грн**;
- збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями й особами рядового і начальницького складу, – **на 2,6 млрд гривень**.

При цьому, за інформацією Мінфіну, Мінекономіки переглянуло прогноз середньомісячної заробітної плати на 2025 рік на 1 500 грн з 24 389 грн, врахованих в бюджеті, до 25 889 гривень.

⁶ Закон України від 10 жовтня 2024 року № 4015-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану”.



Перевищення плану податку на прибуток підприємств на звітний період і збільшення його надходжень забезпечено насамперед зростанням прибутків прибуткових підприємств за результатами діяльності у 2024 році на 19 відсотків.

Перевищення плану на звітний період з податку на прибуток підприємств у першому кварталі 2025 року становило 6,8 млрд грн, або 7,3 відс., надходжень відповідного періоду 2024 року – 2,7 млрд грн, або 2,8 відсотка.

При цьому в січні – березні 2025 року банки сплатили до державного бюджету податок на прибуток на 6,7 млрд грн, або 13,4 відс., менше, ніж у першому кварталі 2024 року. Таке зменшення спричинено погашенням у звітному періоді податкових зобов'язань банками за рахунок переплати, що утворилась на початок 2025 року. Так, на 01.04.2025 суми платежів, що сплачені банками та будуть нараховані в наступних звітних періодах, зменшилась, порівняно з обсягом на 01.01.2025, на 16,7 млрд грн, або 33,4 відсотка.

При цьому, за інформацією Мінфіну, Мінекономіки переглянуло прогноз прибутку прибуткових підприємств на 2025 рік на 199,1 млрд грн, або 11,7 відс., з 1 695,5 млрд грн до 1 894,6 млрд гривень.



Акцизний податок перевищив планові показники податку із вироблених в Україні й імпортованих підакцизних товарів насамперед за рахунок податку з тютюнових виробів, що зумовлено підвищенням його ставок.

У звітному періоді план з акцизного податку з ввезеного на митну територію України тютюну, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, **перевиконано на 6,3 млрд грн, або 1,9 раза, виробленого в Україні – на 3,1 млрд грн, або 26,8 відсотка.** Перевищення плану з акцизного податку з цього виду підакцизної продукції та збільшення його обсягів, порівняно із відповідним періодом попереднього року, на 12,1 млрд грн, або 1,8 раза, зумовлено насамперед його сплатою перед підвищенням ставок, передбаченим Законом України від 04 грудня 2024 року № 4115-ІХ „Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби”, який набрав чинності наприкінці звітного періоду – 25.03.2025.

Довідково. Специфіка акцизного податку з тютюнових виробів полягає в тому, що він сплачується під час придбання акцизних марок, що призводить до накопичення на складах у виробників тютюнових виробів з акцизними марками, придбаними до підвищення ставок акцизного податку. Зокрема, у грудні 2024 року платники придбали 72,5 млн шт. акцизних марок на сигарети і сплатили при цьому 3,9 млрд грн акцизного податку, тоді як у січні – 159,9 млн шт. і 10,4 млрд грн, лютому – 172 млн шт. і 9 млрд грн відповідно. Це призвело, зокрема, до зростання переplat з акцизного податку перед підвищенням ставок. Станом на 01 квітня 2025 року суми акцизного податку з імпортованих тютюнових виробів, що сплачені та будуть нараховані в наступних звітних періодах, у 2,6 раза більші, ніж на 01 січня 2025 року. При цьому обсяг реалізації вітчизняних виробів у січні – березні 2025 року, порівняно з відповідним періодом 2024 року, зріс на 43,7 відсотка⁷.

⁷ За інформацією Мінфіну, наданою на запит Рахункової палати.

Також перевиконано плановий показник акцизного податку з виробленої та ввезеної електричної енергії – **на 0,9 млрд грн, або 33,8 відс.** порівняно з першим кварталом 2024 року, ці надходження збільшились на 0,9 млрд грн, або 32,9 відсотка. При цьому вартість виробленої в Україні електроенергії зросла в 1,6 раза⁸, імпортованої – у 3,2 раза⁹.

Водночас не виконано план надходжень акцизного податку із виробленого в Україні і ввезеного пального – **на 3,5 млрд грн, або 31 відс.**, що спричинено:

меншим на 10,1 відс. фактичним курсом євро у звітному періоді, ніж прогнозний, врахований при плануванні цього податку на 2025 рік;

збільшенням обсягів операцій з реалізації дизельного пального Міноборони¹⁰, які згідно з пунктом 44 підрозділу 5 розділу XX Податкового кодексу України оподатковуються за нульовою ставкою.

Порівняно з відповідним періодом попереднього року, в умовах зменшення обсягів реалізації¹¹ вказані надходження зросли **на 7,3 млрд грн, або 48,9 відс.**, насамперед за рахунок підвищення ставок податку і девальвації гривні до євро на 4,0 відсотка.

З 01 вересня 2024 року поетапно підвищується акцизний податок на пальне до мінімального рівня, встановленого в ЄС¹², зокрема, з 01 січня 2025 року ставку акцизного податку на бензин збільшено, порівняно з першим кварталом, на 27,3 відс., дизельного пального – на 54,6 відс., скрапленого газу – у 3,3 раза.



На виконання плану податків, що справляються при ввезенні товарів на митну територію України, у першому кварталі 2025 року негативно вплинуло відхилення фактичного курсу гривні до долара США від врахованого в розрахунках показників цих податків на 2025 рік і зростання обсягу податкових пільг.

У січні – березні 2025 року середній **офіційний курс гривні** становив **41,75 грн за дол. США**, що на 7,2 відс. менше, ніж враховано в прогнозних розрахунках доходів – **45 грн за дол. США**.

При цьому плановий показник надходжень загального фонду **ПДВ із ввезених на митну територію України товарів** у першому кварталі **перевиконано на 1,7 млрд грн, або 1,5 відс.**, тоді як **ввізного мита – не виконано на 1,1 млрд грн, або 8,1 відсотка**.

⁸ За інформацією ДПС, наданою на запит Рахункової палати.

⁹ Митна статистика Держмитслужби.

¹⁰ За інформацією ДПС, наданою на запит Рахункової палати.

¹¹ За інформацією ДПС, наданою на запит Рахункової палати.

¹² Закон України від 18 липня 2024 року № 3878-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку”.

Порівняно із першим кварталом 2024 року, **ПДВ із ввезених на митну територію України товарів** збільшився на 9,8 млрд грн, або 9 відс., **ввізне мито** – на 0,3 млрд грн, або 2,3 відс., при **девальвації гривні до долара США на 9,4 відс.** і **зростанні оподаткованого імпорту товарів на 0,7 відсотка**¹³.

На надходження цих податків впливало збільшення обсягів податкових пільг при ввезенні товарів на митну територію України на 51,2 відсотка. За оцінкою Рахункової палати, здійсненою на підставі даних Держмитслужби, **сума пільг з ПДВ на товари оборонного призначення, порівняно з першим кварталом 2024 року, збільшилась на 5,6 млрд грн, або 46,2 відс., із ввізного мита – на 0,9 млрд грн, або 28,2 відсотка.**



План надходження частини чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до державного бюджету, у першому кварталі 2025 року перевиконано.

У першому кварталі план надходження **частини чистого прибутку (доходу)** господарських організацій (державних унітарних підприємств та їх об'єднань) перевиконано на 1,4 млрд грн, або 2,6 раза, за рахунок збільшення надходжень від державних підприємств оборонно-промислового комплексу¹⁴.

Надходження у першому кварталі 2025 року дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність, не планувалось, тоді як у першому кварталі 2024 року вони становили 32,2 млрд грн у зв'язку з авансовим перерахуванням дивідендів за рішенням КМУ.



Невиконання плану на перший квартал надходжень рентної плати за користування надрами загальнодержавного значення спричинене насамперед недонадходженням запланованих обсягів рентної плати для видобування природного газу внаслідок нижчої фактичної ціни реалізації, ніж враховано в прогнозних розрахунках бюджету на 2025 рік, зменшенням наявної на початок року переплати й обсягів видобування природного газу у зв'язку з руйнуванням інфраструктури підприємств, що посилює ризик невиконання плану із зазначеного податку на 2025 рік.

План надходжень рентної плати за користування надрами для видобування природного газу не виконано на 2,9 млрд грн, або 46,9 відс., насамперед внаслідок менших, ніж враховано в прогнозних розрахунках бюджету на 2025 рік, порівняно з 2024 роком:

фактичної ціни реалізації природного газу у звітному періоді – на 4,8 відс.;

¹³ Дані Держмитслужби.

¹⁴ За інформацією ДПС, наданою на запит Рахункової палати.

обсягів видобутку через обстріли газової інфраструктури в різних регіонах України – на 13,3 відс., при прогнозованому збільшенні обсягів видобутку природного газу на 1,94 відсотка.

У зв'язку із руйнуванням інфраструктури підприємств, АТ „Укргазвидобування” очікує у 2025 році зменшення видобутку на 30-40 відсотків.¹⁵

Крім того, податкові зобов'язання з цієї рентної плати у звітному періоді частково сплачено за рахунок переплати. Так, сума надміру сплачених податкових зобов'язань на 01.04.2025 становила менше 0,1 млрд грн, тоді як на 01.01.2025 – 4,1 млрд гривень.



Надходження грантів від ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ у першому кварталі становили 98 млрд грн, або 57,3 відс. плану на 2025 рік, і збільшились, порівняно з відповідним періодом 2024 року, на 60,3 млрд грн, або 1,6 раза.

Зокрема, грант на бюджетну підтримку, який надійшов до загального фонду від МБРР, що діє як виконавча установа Фонду фінансового посередництва зі сприяння залученню ресурсів для інвестування в зміцнення України, в межах восьмого додаткового фінансування Проекту „Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні” становив 97,8 млрд грн, або 99,9 відс. загального обсягу.

Водночас у звітному періоді до загального фонду не надійшло 19,4 млрд грн запланованих надходжень безоплатної та безповоротної фінансової допомоги ЄС згідно з інструментом Ukraine Facility¹⁶, яка щоквартально надається за виконання індикаторів Плану для Ukraine Facility, схваленого розпорядженням КМУ від 18.03.2024 № 244-р. Протягом 2024 – 2027 років Україна має виконати загалом 27 індикаторів.



Борг платників податків перед державним бюджетом зменшився з початку року за рахунок вилучення з обліку заборгованості за результатами податкових перевірок внаслідок оскарження їх платниками та скасування відповідних податкових повідомлень-рішень. Про необхідність поліпшення якості контрольно-перевірочної діяльності органів ДПС Рахункова палата зазначала в Звіті про результати аудиту ефективності „Оскарження рішень ДПС: вплив на економічну активність платників податків”.

¹⁵ За інформацією Мінфіну і ДПС, наданою на запити Рахункової палати.

¹⁶ Угода про фінансування між Україною та Європейським Союзом від 08 липня 2024 року на виконання Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування Союзу для України, підписаної 21 травня 2024 року у м. Києві та 22 травня 2024 року у м. Брюсселі (ратифікована Законом України від 06 червня 2024 року № 3786-IX „Про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування Союзу для України згідно з інструментом Ukraine Facility”).

Податковий борг платників податків загалом на 01 квітня 2025 року становив 109,9 млрд грн, що на 15,9 млрд грн, або 11,8 відс., менше, ніж на початок року.

Діаграма 8. Податковий борг перед державним бюджетом, млрд грн



Податковий борг за результатами контрольно-перевірочної роботи органів ДПС **скоротився**, порівняно з початком 2025 року, на 17,5 млрд грн, або 22,3 відс., що спричинено, зокрема, скасуванням донарахованих ТОВ „УГТ” грошових зобов'язань за підсумками проведеної в травні 2024 року перевірки. У березні 2025 року за розглядом касаційної скарги платника податкові повідомлення-рішення податкового органу на суму 19,6 млрд грн визнано протиправними та скасовано, що зменшило податковий борг цього платника з 20,2 млрд грн до 0,6 млрд гривень¹⁷.

Рахункова палата у Звіті про результати аудиту ефективності „Оскарження рішень ДПС: вплив на економічну активність платників податків” визначила основними причинами скасування прийнятих органами ДПС рішень недостатню доказову базу і неякісне оформлення та складання матеріалів перевірок підрозділами контрольно-перевірочної роботи. Зазначене свідчить про необхідність покращення якості проведення територіальними органами ДПС контрольно-перевірочної роботи, забезпечення об'єктивного дослідження операцій, здійснених платниками податків, та прийняття обґрунтованих рішень. З метою зменшення негативного впливу на державний бюджет і кількості оскаржуваних платниками податків рішень податкових органів, Рахункова палата рекомендувала ДПС вжити до 30.06.2025 заходів, спрямованих на розроблення показників якості проведення територіальними органами ДПС контрольно-перевірочної роботи та порядку їх оцінювання.

¹⁷ За інформацією ДПС, наданою на запит Рахункової палати.

III. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА КРЕДИТУВАННЯ



У першому кварталі 2025 року видатки державного бюджету на 38,5 відс. більші, ніж у відповідному періоді попереднього року, насамперед у частині видатків на заходи, пов'язані з обороноздатністю і безпекою держави, й обслуговування державного боргу та становили 1 трлн 164,7 млн грн, або 27,4 відс. плану на рік.

Найбільше видатків проведено на:

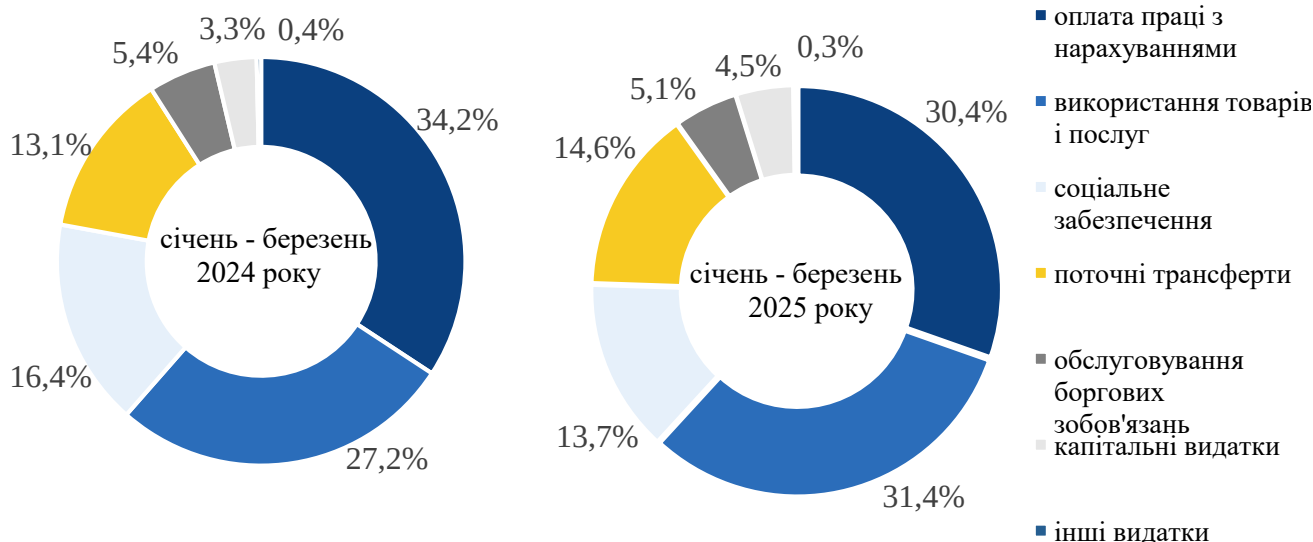
придбання товарів і послуг – 366 млрд грн, з яких на заходи спеціального призначення, насамперед для придбання, утримання, ремонту виробів військового призначення, військової техніки, військового будівництва – 287,4 млрд грн;

оплату праці і нарахування на заробітну плату – 353,5 млрд грн, з них на грошове забезпечення військовослужбовців – 269,1 млрд грн;

соціальні виплати і допомогу населенню – 159,9 млрд грн;

субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям) – 131,9 млрд грн, переважно на закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання – 111,8 млрд гривень.

Діаграма 9. Структура видатків державного бюджету, відс.



Інформацію про виконання у січні – березні 2025 року плану видатків державного бюджету наведено в додатку 3.

Видатки загального фонду державного бюджету

план на січень – березень
995,5 млрд грн

виконано
855,9 млрд грн

у результаті

менші плану на звітний період видатки **на 139,6 млрд грн, або 14 %**, зокрема на:

109,9 млрд грн – за бюджетними програмами, з них:

79,5 млрд грн – головних розпорядників сектору безпеки і оборони;

11,4 млрд грн – Мінсоцполітики;

5,4 млрд грн – Агентства відновлення;

4,7 млрд грн – МОЗ;

26,7 млрд грн – на обслуговування державного боргу;

2,7 млрд грн – на надання трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам.

Причинами проведення видатків у менше запланованих обсягах є, зокрема:

послаблення бюджетної дисципліни учасниками бюджетного процесу внаслідок нерозроблення і незатвердження документів, що дають право на проведення видатків;

недотримання або перенесення визначених умовами контрактів термінів поставок товарів, здійснення робіт і послуг, у тому числі оборонного призначення;

оплата медичних та соціальних послуг у межах потреби;

економія видатків на обслуговування державного боргу.

Видатки спеціального фонду державного бюджету проведено у сумі **308,8 млрд грн, або 46,8 відс. плану на рік, з яких 78,9 відс. – видатки Міноборони.**



КМУ й окремі головні розпорядники не забезпечили дотримання вимог частини сьомої статті 20 БКУ щодо розроблення і затвердження порядків використання коштів за бюджетними програмами у 30-денний строк з дня набрання чинності законом про державний бюджет. Це стало однією з причин відтермінування затвердження паспортів за окремими бюджетними програмами.

У протокольному рішенні КМУ від 13 грудня 2024 року № 128 визначено, що у 2025 році необхідно¹⁸ затвердити порядки використання коштів за 28-ма бюджетними програмами і внести зміни до чинних порядків за 37-ма бюджетними програмами. При цьому у рішенні зазначено, що головні

¹⁸ Без урахування бюджетних програм, кошти за якими передаються з державного бюджету місцевим бюджетам.

розпорядники мають протягом 20 днів з дня набрання чинності Законом подати в установленому порядку проекти актів КМУ.



Розпорядниками у встановлений КМУ строк подано проекти рішень лише за шістьма бюджетними програмами, які потребували затвердження порядків використання коштів, і сімома, за якими необхідно внести зміни до чинних порядків.

Як наслідок, у встановлений БКУ строк не забезпечено розроблення і затвердження 73,8 відс. порядків використання коштів, визначених у протокольному рішенні КМУ (за 24-ма бюджетними програмами, які потребували затвердження, і за 24-ма, які потребували внесення змін до чинних порядків), що більше, ніж у 2024 році (71 відсоток).

Станом на 01 квітня 2025 року не затверджено 10 порядків використання коштів, не внесено зміни до чотирьох порядків, що відтермінувало затвердження паспортів за окремими бюджетними програмами.



Стан розроблення паспортів бюджетних програм головними розпорядниками і затвердження за погодженням з Мінфіном у визначений БКУ строк, порівняно з попереднім роком, погіршився, що спричинило нездійснення запланованих на звітний період видатків і надання кредитів.

Деякі головні розпорядники не дотрималися вимог частини восьмої статті 20 БКУ щодо розроблення і затвердження за погодженням з Мінфіном паспортів бюджетних програм у 45-денний строк з дня набрання чинності законом про державний бюджет. Як наслідок, для вчасного затвердження не забезпечено розроблення і погодження 28,0 відс. паспортів бюджетних програм (у 2024 році – 22,5 відсотка).

Згідно з інформацією Мінфіну, у 2025 році потребували затвердження паспорти за 453-ма бюджетними програмами. Станом на 15 лютого 2025 року до Мінфіну на погодження надійшло 392 паспортів бюджетних програм, з яких:

326 – погоджено;

39 – перебували на опрацюванні у Мінфіні;

27 – повернено головним розпорядникам на доопрацювання.

Станом на 01 квітня 2025 року 10 головних розпорядників не подали Мінфіну 22 паспорти бюджетних програм, 15 головних розпорядників – Казначейству затверджені паспорти 35 бюджетних програм, що спричинило непроведення запланованих на січень – березень видатків і надання кредитів у сумі 3,3 млрд гривень. Зокрема, внаслідок незатвердження порядку використання коштів не здійснені заплановані видатки на суму 1 млрд грн за бюджетною програмою МОЗ 2301650 „Будівництво, модернізація та оснащення закладів охорони здоров’я”.

Крім того, через неподання Казначейству паспортів не проведені заплановані на січень – березень видатки та надання кредитів за бюджетними програмами:

3111630 „Розвиток, розбудова, відновлення та забезпечення сталих транспортних зв’язків дорожньої інфраструктури” – 0,9 млрд грн (внесено зміни до порядку використання коштів постановою КМУ від 25 лютого 2025 року № 210 „Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 р. № 790”);

2301800 „Реалізація публічних інвестиційних проектів Міністерства охорони здоров’я України” – 0,5 млрд грн (затверджено порядок використання коштів постановою КМУ від 07 березня 2025 року № 271 „Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації публічних інвестиційних проектів Міністерства охорони здоров’я”);

0415020 „Державний фонд декарбонізації та енергоефективної трансформації” – 0,4 млрд грн (внесено зміни до порядку використання коштів постановою КМУ від 17 січня 2025 року № 38 „Про внесення змін до Порядку використання коштів державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації”).



Видатки на заходи, пов’язані з безпекою й обороноздатністю держави, на 55,0 відс. більші, ніж у першому кварталі 2024 року, насамперед за видатками Міноборони для закупівлі, модернізації та ремонту озброєння, військової техніки, засобів і обладнання. При цьому суттєвим є ризик недостатності запланованих на 2025 рік коштів для оплати праці працівників, насамперед грошового забезпечення військовослужбовців.

Загалом у першому кварталі 2025 року видатки на заходи, пов’язані з безпекою й обороноздатністю держави, здійснені у сумі 855,9 млрд грн, що на 303,7 млрд грн більше, ніж у відповідному періоді попереднього року. Як наслідок, їх частка в загальному обсязі проведених видатків зросла на 7,8 відс. пункту до 73,5 відсотка. Зокрема, збільшилися видатки на:

- оплату праці і нарахування на заробітну плату, у тому числі грошове забезпечення військовослужбовців, – на 60,4 млрд грн, або 23 відс.;
- заходи спеціального призначення – на 134,9 млрд грн, або 88,5 відсотка.

При цьому в обсязі видатків на заходи, пов’язані з безпекою й обороноздатністю держави, збільшилася на 6 відс. пунктів частка видатків на заходи спеціального призначення і зменшилася на 9,8 відс. пункту частка видатків на оплату праці і нарахування на заробітну плату.

Діаграма 10. Структура видатків на заходи, пов'язані з обороноздатністю та безпекою держави, у січні – березні 2025 – 2024 років, відс.



У лютому – березні цього року до помісячного розпису асигнувань загального фонду внесено зміни. Зокрема, збільшено **на 174,8 млрд грн¹⁹** видатки за бюджетною програмою 2101150 „Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання” за рахунок **зменшення** на цю ж суму **видатків на оплату праці з нарахуваннями** за бюджетною програмою 2101020 „Забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їхніх сімей, ветеранів війни”, запланованих переважно на жовтень – грудень 2025 року. За інформацією Міноборони, отриманою на запит Рахункової палати, це зумовлено виконанням рішень Ставки Верховного Головнокомандувача ЗСУ й Уряду для закупівлі товарів оборонного призначення (боєприпасів, безпілотних літальних апаратів тощо), необхідних для забезпечення нагальних потреб ЗСУ.



Це спричинить необхідність пошуку додаткового ресурсу для забезпечення виплати заробітної плати з нарахуваннями до кінця 2025 року.

Видатки загального фонду на заходи з безпеки й обороноздатності держави здійснені у сумі 561,4 млрд грн, що на 79,5 млрд грн, або 12,4 відс., менше плану на звітний період, зокрема за бюджетними програмами Міноборони на розвиток, закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів і обладнання, що спричинено:

- недотриманням або перенесенням визначених умовами контрактів строків поставок, зокрема через форс-мажорні обставини;
- неможливістю здійснення попередньої оплати внаслідок наявності простроченої дебіторської заборгованості за контрактами тощо;
- поверненням коштів виконавцями унаслідок їх економії у зв'язку зі зменшенням ціни контрактів за фактичними витратами, а також курсової різниці

¹⁹ Довідки до помісячного розпису асигнувань загального фонду від 07.02.2025 № 10/3983/1 і № 10/3983/2, від 16.02.2025 № 10/4940/1 і № 10/4940/2, від 07.03.2025 № 10/7122/1 і № 10/7122/2.

при купівлі валюти для здійснення розрахунків за зовнішньоекономічними контрактами.

Видатки спеціального фонду здійснені у сумі 294,5 млрд грн, або 55,2 відс. плану на рік, найбільше з яких на закупівлю товарів оборонного призначення Міноборони – 243,6 млрд гривень.

На здійснення заходів з обороноздатності і безпеки держави спрямовувалися кошти з різних джерел, при цьому закупівля товарів спеціального призначення здебільшого здійснювалася за рахунок надходжень до спеціального фонду коштів, зокрема, від суб'єктів господарювання, фізичних осіб (резидентів та нерезидентів), благодійних внесків, дарунків насамперед у натуральній формі та надходжень податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців.



На соціальний захист і соціальне забезпечення спрямовано 104,6 млрд грн, з яких 89,5 відс. становили видатки на соціальний захист пенсіонерів та різну допомогу, компенсації, субсидії та пільги населенню.

Порівняно з січнем – березнем 2024 року видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення зменшились на 8,6 млрд грн, або 8,2 відс., їх частка у загальному обсязі видатків державного бюджету – на 4,5 відс. пункту до 9 відсотків.

У січні – березні 2025 року Мінсоцполітики спрямувало 40,1 млрд грн для виплати **різних видів соціальної підтримки²⁰ (допомоги, компенсації, субсидії, пільги)** на підставі отриманих заявок і реєстрів. При цьому зазначені видатки внаслідок зменшення кількості фактичних отримувачів²¹ на 8,3 млрд грн, або 17,2 відс., менші від запланованих на цей період, зокрема на:

- соціальний захист громадян, які потрапили у складні життєві обставини, – на 3,6 млрд грн, або 18 відс.;
- виплату житлових субсидій і пільг громадянам на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу – на 1,8 млрд грн, або 10,8 відсотка.

Видатки на фінансове забезпечення виплати пенсій і надбавок та підвищень до пенсій проведені у сумі 53,5 млрд грн, що на 1,3 млрд грн, або 2,3 відс., менше плану на звітний період. Це зумовлено, зокрема, економією видатків унаслідок виконання вимог статей 38, 45-46 Закону щодо:

виплати пенсій військовослужбовцям до трьох прожиткових мінімумів за рахунок солідарної системи;

²⁰ За бюджетними програмами 2501400 „Соціальний захист дітей та сім'ї”, 2501530 „Соціальний захист громадян, які потрапили у складні життєві обставини”, 2501540 „Підтримка малозабезпечених сімей”, 2506110 „Виплата житлових субсидій та пільг громадянам на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу”.

²¹ За інформацією Мінсоцполітики, наданою на запит Рахункової палати.

зміни умов отримання доплат непрацюючим пенсіонерам, які проживають у зоні безумовного (обов'язкового) відселення та зоні гарантованого добровільного відселення;

застосування коригуючих коефіцієнтів для зменшення виплат пенсій, розмір яких (пенсійної виплати) перевищує десять прожиткових мінімумів, установлених для осіб, які втратили працездатність.

У звітному періоді Казначейство не залучало коштів ЄКР на покриття тимчасових касових розривів ПФУ, пов'язаних із виплатою пенсій, водночас заборгованість за наданими у попередніх роках коштами не погашена і на 01.04.2025 становила 11,3 млрд гривень.



Унаслідок здійснення значних обсягів державних запозичень у попередніх бюджетних періодах, навіть в умовах зниження їх дохідності видатки на обслуговування державного боргу у першому кварталі цього року збільшилися на 32,9 відс., порівняно з відповідним періодом попереднього року.

Видатки на обслуговування державного боргу у січні – березні цього року становили 58,5 млрд грн, що на 26,7 млрд грн, або 31,3 відс., менше плану на звітний період унаслідок насамперед меншого, порівняно з урахуванням у розрахунках показників державного бюджету на 2025 рік, середнього у січні – березні цього року обмінного курсу гривні до іноземних валют.

Ці видатки на 14,5 млрд грн більші, ніж у першому кварталі 2024 року, як наслідок, зросла їх частка у загальному обсязі видатків загального фонду з 6,4 до 6,8 відсотка. При цьому 61,3 відс. здійснених у січні – березні 2025 року видатків на обслуговування державного боргу становили платежі на обслуговування ОВДП (у січні – березні 2024 року – 59,5 відсотка).



Видатки на охорону здоров'я проведені у сумі 43,5 млрд грн, з яких 86,4 відс. на реалізацію програми державних гарантій медичного обслуговування населення. З урахуванням встановлених Урядом обмежень до закладів охорони здоров'я, які мають значні залишки коштів, можлива економія видатків у 2025 році становитиме 0,6 млрд гривень.

Із загального обсягу видатків за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, 73,6 відс. спрямовано на оплату медичних послуг, пов'язаних із наданням спеціалізованої, паліативної медичної допомоги, медичної реабілітації, медичної допомоги дітям до 16 років, медичної допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами.

Видатки МОЗ для НСЗУ за бюджетною програмою 2308060 „Реалізація програми державних гарантій медичного обслуговування населення” проведені у сумі 37,6 млрд грн, що на 3,3 млрд грн, або 8,1 відс., менше плану на звітний

період. Це спричинено²² насамперед оплатою окремих пакетів медичних послуг після першого числа місяця, наступного за звітним. Запланована вартість цих послуг розраховувалася згідно з даними електронної системи охорони здоров'я за попередній період (з 01 квітня до 30 вересня 2024 року).

Відповідно до Порядку реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році, затвердженого постановою КМУ від 24 грудня 2024 року № 1503 „Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році”, НСЗУ укладає договори щодо надання екстреної медичної допомоги із запланованою вартістю 1 гривня на місяць із закладами охорони здоров'я, в яких залишок коштів на поточному й інших (вкладних (депозитних)) рахунках станом на 01 грудня 2024 року перевищив загальну суму нарахованої заробітної плати та нарахованого ЄСВ за 2024 рік. У результаті обмеження застосовано до трьох закладів²³, яким у січні – березні перераховано 9 грн (по 3 грн кожному), тоді як у 2024 році – 0,6 млрд гривень.



У січні – березні 2025 року КМУ розподілив 23 відс. річного обсягу резервного фонду державного бюджету, при цьому 82,4 відс. виділено на виплату одноразової державної грошової допомоги „Зимова підтримка”, що зумовлено високим попитом населення на цю підтримку.

У Законі видатки за бюджетною програмою 3511030 „Резервний фонд” затверджені у сумі 29,6 млрд гривень.

У січні – березні 2025 року КМУ прийняв рішення про виділення 6,8 млрд грн із резервного фонду державного бюджету, з яких 5,6 млрд грн – Мінекономіки для надання на безповоротній основі одноразової державної грошової допомоги „Зимова підтримка”²⁴. Мінекономіки здійснило видатки за бюджетною програмою 1201700 „Надання одноразової державної грошової допомоги „Зимова підтримка” у сумі 5,5 млрд грн, або 99,6 відс. виділених коштів (при цьому в 2024 році одноразова державна грошова допомога „Зимова підтримка” в рамках платформи „Зроблено в Україні” надавалася за бюджетною програмою Мінекономіки 1201430 „Підтримка внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги” з перерахованого Фондом соцстраху на випадок безробіття до спеціального фонду державного бюджету залишку коштів, утвореного на 01 січня 2024 року за рахунок надходження єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування).

²² За інформацією НСЗУ, наданою на запит Рахункової палати.

²³ КНП Луганської обласної ради „Луганський регіональний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф”, КНП „Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф у Кіровоградській області Кіровоградської обласної ради”, КНП „Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф” (Донецька область).

²⁴ Постанова КМУ від 13 січня 2025 року № 22 „Деякі питання виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для реалізації програми “Зимова підтримка”.



У березні 2025 року КМУ прийняв рішення про виділення 68,4 відс. залишку коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії, утвореного на початок року, для завершення розпочатих раніше проєктів, однак використано лише 2,3 відс. запланованих на звітний період коштів.

Відповідно до Закону джерелом формування фонду ліквідації наслідків збройної агресії у 2025 році визначено кошти, отримані у зв'язку з виконанням законів України „Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів” та „Про санкції”, які спрямовуються на компенсацію за знищений / пошкоджений об'єкт житлового призначення (у тому числі будинки дачні та садові). При цьому залишки коштів станом на 01 січня 2025 року зазначеного фонду спрямовуються на завершення проєктів (об'єктів, заходів), реалізація яких у попередніх бюджетних періодах здійснювалася за рахунок коштів фонду.

КМУ виділив Агентству відновлення²⁵ 5,2 млрд грн для відновлення населених пунктів, які постраждали внаслідок російської збройної агресії, зокрема: селища Бородянка Бородянської територіальної громади Київської області, села Посад-Покровське Чорнобаївської територіальної громади Херсонської області, міста Тростянець Тростянецької територіальної громади Сумської області, села Циркуни Циркунівської територіальної громади Харківської області та села Ягідне Іванівської територіальної громади Чернігівської області. За поданням Агентства відновлення довідкою від 14.03.2025 внесено зміни до помісячного розпису спеціального фонду та заплановано видатки на березень і квітень по 2,6 млрд грн відповідно.

Фонд ліквідації наслідків збройної агресії

залишок коштів на початок року

7,6 млрд грн

розподілено – 5,2 млрд грн

план на січень – березень –

2,6 млрд грн

виконано – 0,1 млрд грн

надійшло у січні –
березні кошти на виконання
Закону України „Про
санкції” – 5,4 млрд грн

у результаті на:

2,5 млрд грн менші плану на січень – березень видатки за рахунок
залишку коштів, розподіленого КМУ;

5,4 млрд грн КМУ не розподілив надходження поточного року.

²⁵ Постанова КМУ від 07 березня 2025 року № 251 „Про виділення коштів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії на реалізацію експериментального проєкту щодо відновлення населених пунктів, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації”.

 У першому кварталі Мінекономіки використало 21,4 відс. перерахованих Фондом соцстраху на випадок безробіття до спеціального фонду державного бюджету та розподілених КМУ коштів лише за однією з п'яти передбачених бюджетних програм.

Відповідно до статті 37 Закону КМУ розподілив²⁶ всю суму (5,1 млрд грн) коштів Фонду соцстраху на випадок безробіття, зарахованих до спеціального фонду, за напрямками на:

- компенсацію витрат за гуманітарне розмінування земель сільськогосподарського призначення – 2 млрд грн;
- підтримку внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги – 1,6 млрд грн;
- часткову компенсацію вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва – 500 млн грн;
- державне стимулювання створення індустріальних парків – 500 млн грн;
- забезпечення державної підтримки реалізації інвестиційних проєктів зі значними інвестиціями – 500 млн гривень.

За пропозиціями Мінекономіки 25 лютого 2025 року внесено зміни до помісячного розпису спеціального фонду державного бюджету (за винятком власних надходжень бюджетних установ та відповідних видатків), згідно з якими використання цих коштів за п'ятьма бюджетними програмами у повному обсязі заплановано на лютий. При цьому Мінекономіки не врахувало необхідності внесення змін до чинних порядків використання коштів.

У березні Мінекономіки здійснило видатки лише за однією бюджетною програмою на підтримку внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги у сумі 1,1 млрд гривень.

Кошти, перераховані Фондом соцстраху на випадок безробіття до спеціального фонду державного бюджету

залишок коштів на початок року 0,1 млрд грн	
надійшло у лютому	план на лютий
5,0 млрд грн	5,1 млрд грн
	виконано
	1,1 млрд грн
у результаті	
видатки менші на 4 млрд грн, або 78,6 % плану на звітний період	

²⁶ Розпорядження КМУ від 14 лютого 2025 року № 120-р „Деякі питання розподілу коштів спеціального фонду державного бюджету у 2025 році”.



З початку року заборгованість розпорядників і одержувачів коштів державного бюджету за видатками зросла, при цьому збільшилась частка простроченої заборгованості у загальному обсязі дебіторської заборгованості з 14,9 до 17,1 відсотка. Необхідно посилити ведення розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів претензійно-позовної роботи і системно вживати заходів для погашення заборгованості, насамперед простроченої, щоб запобігти втратам державного бюджету.

Дебіторська заборгованість зросла

на 01.01.2025	на 01.04.2025
422 млрд грн,	455,3 млрд грн,
з неї прострочена 63,1 млрд грн	з неї прострочена 78 млрд грн
у результаті	
+ 33,3 млрд грн, з неї прострочена +14,9 млрд грн	

Найсуттєвіше зросла дебіторська заборгованість за бюджетними програмами Міноборони – на 52,8 млрд грн, або 18,0 відс., до 346,7 млрд гривень. При цьому прострочена заборгованість збільшилася на 13,5 млрд грн, або 24,5 відс., до 68,4 млрд гривень. Це спричинено²⁷ невиконанням підприємствами-постачальниками умов контрактів (договорів) у частині строків постачання продукції оборонного призначення унаслідок, зокрема:

- постачання товарів неналежної якості;
- ускладненої логістики;
- виникнення обставин непереборної сили, зумовлених ракетними обстрілами держави-агресора територій, на яких розташовані підприємства-виконавці;
- затримок постачання співвиконавцями запасних частин та комплектуючих для виготовлення та ремонту продукції оборонного призначення.

Кредиторська заборгованість зросла

на 01.01.2025	на 01.04.2025
2,2 млрд грн,	7,1 млрд грн,
з неї прострочена 1,3 млрд грн	з неї прострочена 1,4 млрд грн
у результаті	
+ 4,9 млрд грн, з неї прострочена +0,1 млрд грн	

Найбільше у звітному періоді зросла заборгованість за бюджетними програмами Держспецзв'язку (на 1,4 млрд грн, або у 16,4 раза, до 1,5 млрд грн) та Міноборони (на 1,2 млрд грн, або у 5,2 раза, до 1,5 млрд гривень).

²⁷ За інформацією Міноборони, наданою на запит Рахункової палати.



У січні – березні 2025 року за бюджетними програмами головних розпорядників, які виконуються за рахунок кредитних коштів, залучених державою до спеціального фонду від зовнішніх кредиторів для реалізації публічних інвестиційних проєктів, видатки та надання кредитів на 20,6 млрд грн, або 95,6 відс., менші плану на звітний період. Це здебільшого зумовлено²⁸ укладанням нових угод, реструктуризацією окремих проєктів, а також відкладенням або зупинкою реалізації чинних контрактів внаслідок воєнних дій.

У січні – березні не розпочато проведення видатків і надання кредитів на суму 12,6 млрд грн, з них за бюджетною програмою Міноборони „Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання” – на 7,6 млрд грн, що спричинено тривалим здійсненням процедур закупівель.

Видатки та надання кредитів здійснені в обсягах менше плану на січень – березень на 8 млрд грн, або 89,4 відс., зокрема на:

1,5 млрд грн – на програму розвитку муніципальної інфраструктури, що спричинено поданням запитів на виділення коштів для фінансування нових субпроєктів і перерозподіл коштів для фінансування як наявних, так і нових субпроєктів;

1,3 млрд грн – на відновлення і розвиток стійкої національної моделі медичної галузі України, що спричинено тривалим проведенням відбору заявок закладів охорони здоров’я різних рівнів, розробленням тендерної документації та проведенням тендерних процедур для подальшого укладання контрактів на виконання робіт / послуг;

1,2 млрд грн – на розвиток міського пасажирського транспорту в містах України, що спричинено тривалим визначенням потреби щодо закупівлі міського громадського транспорту і проведенням тендерних процедур;

1,1 млрд грн – на розвиток автомагістралей та реформу дорожнього сектору, що спричинено реструктуризацією проєктів, за рахунок яких проводяться ці видатки, внаслідок збройної російської агресії та, зокрема, укладанням контрактів для виконання робіт з капітального ремонту окремих ділянок доріг і контракту з консультантом для надання послуг з технічного нагляду за виконанням робіт;

0,3 млрд грн – на модернізацію системи соціальної підтримки населення України, що спричинено, зокрема, ініціюванням реструктуризації публічного інвестиційного проєкту „Модернізація системи соціальної підтримки населення України” для спрямування коштів до **загального фонду** державного бюджету. (09 травня 2025 року підписано Лист про Восьмі зміни до Угоди про позику від 09 липня 2014 року між Україною з МБРР, що дасть змогу перерозподілити кошти позики і забезпечить надходження 23 млн дол. США до загального фонду).

²⁸ За інформацією Мінфіну, наданою на запит Рахункової палати

IV. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА БОРГ



Унаслідок невиконання плану видатків і надання кредитів при перевиконанні плану доходів і коштів від повернення кредитів, дефіцит загального фонду державного бюджету на 37,0 відс. менше плану на звітний період.

Загальний фонд виконано з дефіцитом у сумі 272,2 млрд грн, що на 159,9 млрд грн менше плану на звітний період унаслідок невиконання плану видатків і надання кредитів на 142,4 млрд грн при перевиконанні плану доходів і коштів від повернення кредитів загалом на 17,5 млрд гривень.

Спеціальний фонд державного бюджету виконано з профіцитом у сумі 35,2 млрд грн при запланованому на 2025 рік дефіциті в сумі 202,1 млрд гривень.

Загалом державний бюджет у першому кварталі виконано з дефіцитом, що становив 14,4 відс. визначеного у статті 1 Закону граничного обсягу на 2025 рік.

Дефіцит державного бюджету в першому кварталі 2025 року



доходи — **926** млрд грн
повернення кредитів — **2** млрд грн



видатки — **1** трлн **164** млрд грн
надання кредитів — **1** млрд грн

результат

дефіцит — **237** млрд грн, що
менше на **1** трлн **327** млрд грн плану
на 2025 рік

більше на **39** млрд грн, ніж у першому
кварталі 2024 року

Інформацію про виконання державного бюджету в частині фінансування наведено в додатку 4.



Обсяг надходжень для фінансування державного бюджету менший планового на січень – березень за рахунок насамперед недоотримання державних запозичень, які частково заміщено понадплановим залученням коштів ЄКР.

З усіх джерел для фінансування державного бюджету отримано на 70,6 млрд грн, або 10,9 відс., менше плану на звітний період. При цьому надходження від державних запозичень на 109 млрд грн, або 22,9 відс., менші плану на звітний період, однак в 2,8 раза більші обсягу витрат на погашення зобов'язань, що спричинило зростання державного боргу.

Натомість коштів ЄКР залучено на 59,2 млрд грн, або 39,6 відс., більше, ніж планувалося на звітний період, і на 120,2 млрд грн, або в 2,4 раза, ніж у відповідному періоді попереднього року. У результаті частка коштів ЄКР у джерелах фінансування державного бюджету, порівняно з першим кварталом 2024 року, збільшилась з 15,5 до 36,3 відсотка.

Діаграма 11. Надходження державних запозичень і коштів ЄКР для фінансування державного бюджету у першому кварталі 2024 і 2025 років



Надходження від зовнішніх кредиторів менші на 21,9 відс. плану на звітний період і на 27,3 відс., ніж у першому кварталі 2024 року. Виконання плану на рік надходжень від зовнішніх запозичень залежатиме насамперед від подальшої підтримки міжнародних фінансових організацій і країн-партнерів.

Загалом від державних зовнішніх запозичень у першому кварталі 2025 року отримано 265,1 млрд гривень.

До загального фонду надійшло 264,6 млрд грн, що менше на 53,4 млрд грн, або 16,8 відс., плану на звітний період і на 92,9 млрд грн, або 26,0 відс., ніж у відповідному періоді попереднього року.

Зокрема, отримано:

- 175,7 млрд грн – макрофінансова допомога ЄС;
- 40 млрд грн – кредит Уряду Великобританії;
- 17 млрд грн – кредит МВФ;
- 7,2 млрд грн – кредит Уряду Канади.

При цьому 17,8 відс. отриманих коштів залучено в результаті здійснення правочину з умовними зобов'язаннями²⁹, погашення й обслуговування яких здійснюватиметься, зокрема, за рахунок доходів, отриманих від заморожених активів Російської Федерації, а не коштів державного бюджету. Відповідно, ці кошти не збільшили державний борг.

²⁹ Постанови КМУ від 14 лютого 2025 року № 164 „Про затвердження Основних умов здійснення правочину з умовними зобов'язаннями, внаслідок якого державі надається кредит від Уповноважених Казначейства Його Величності Уряду Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії” і від 21 лютого 2025 року № 182 „Про затвердження Основних умов здійснення правочину з умовними зобов'язаннями, внаслідок якого державі надається кредит від Канади”.

Надходження **до спеціального фонду** для підготовки та реалізації публічних інвестиційних проєктів та програм публічних інвестицій на 6,8 млрд грн, або 93,3 відс., менші, ніж у відповідному періоді 2024 року, і на 21 млрд грн, або 97,7 відс., плану на звітний період. Рівень виконання плану на рік, порівняно з першим кварталом 2024 року, знизився з 11,7 до 0,3 відс. унаслідок:

- **недоліків у плануванні та недостатності вжитих заходів відповідальними виконавцями проєктів щодо їх реалізації;**
- **призупинення реалізації частин окремих проєктів через повне або часткове руйнування об'єктів;**
- **тривалого проведення процедур закупівель, перенесення їх або проведення повторних тендерних торгів;**
- **реструктуризації окремих проєктів щодо перерозподілу коштів між компонентами, введення нових компонентів і необхідності внесення змін до нормативно-правових актів та договорів.**

До спеціального фонду отримано 492 млн грн, зокрема, від:



МБРР за проєктами насамперед у галузі охорони здоров'я, енергетики, – 238 млн грн;



Кредитної установи для відбудови за проєктом муніципального водного господарства м. Чернівці – 92 млн грн;



БРРЄ за проєктом „Зміцнення системи охорони здоров'я та збереження життя” (Heal Ukraine)” – 91 млн грн;



ЄБРР за проєктом „Розвиток транс'європейської транспортної мережі” – 70 млн гривень.



На внутрішньому ринку запозичено на чверть менше, ніж планувалося отримати у звітному періоді, та на 13,8 відс. менше, ніж надійшло у першому кварталі попереднього року. Нездійснення короткострокових запозичень і зниження у січні – березні з 17,3 до 15,7 відс. середньозваженої дохідності розміщених на аукціонах ОВДП, насамперед номінованих у гривні, сприятиме зменшенню витрат на погашення й обслуговування державного внутрішнього боргу у 2025 році та наступних бюджетних періодах.

Від розміщення ОВДП у першому кварталі цього року для фінансування загального фонду державного бюджету залучено 100,2 млрд грн, що на 34,3 млрд грн, або 25,5 відс., менше плану на звітний період.

Надходження від внутрішніх запозичень менші витрат на погашення внутрішнього боргу. Як наслідок, обсяг ОВДП, що перебувають в обігу, з початку року зменшився на 27,5 млрд грн, або 1,5 відс., – до 1 трлн 833 млрд гривень. При цьому найбільше скоротився обсяг у власності банків – на 27,9 млрд грн, або 3,1 відс., – до 857,3 млрд грн та збільшився обсяг у власності фізичних осіб – на 6,9 млрд , або 8,8 відс., – до 85,2 млрд гривень.

У першому кварталі цього року продовжував стабільно зростати як обсяг ОВДП у власності фізичних осіб, так і їх частка у загальному обсязі ОВДП, які перебувають в обігу, з 4,2 до 4,7 відсотка. Цьому сприяла привабливість таких цінних паперів: гарантованість державою виплат із погашення й обслуговування, вища дохідність та пільги з оподаткування (податки з отриманого доходу за ОВДП не сплачуються) порівняно з депозитними вкладками, більша доступність для громадян.

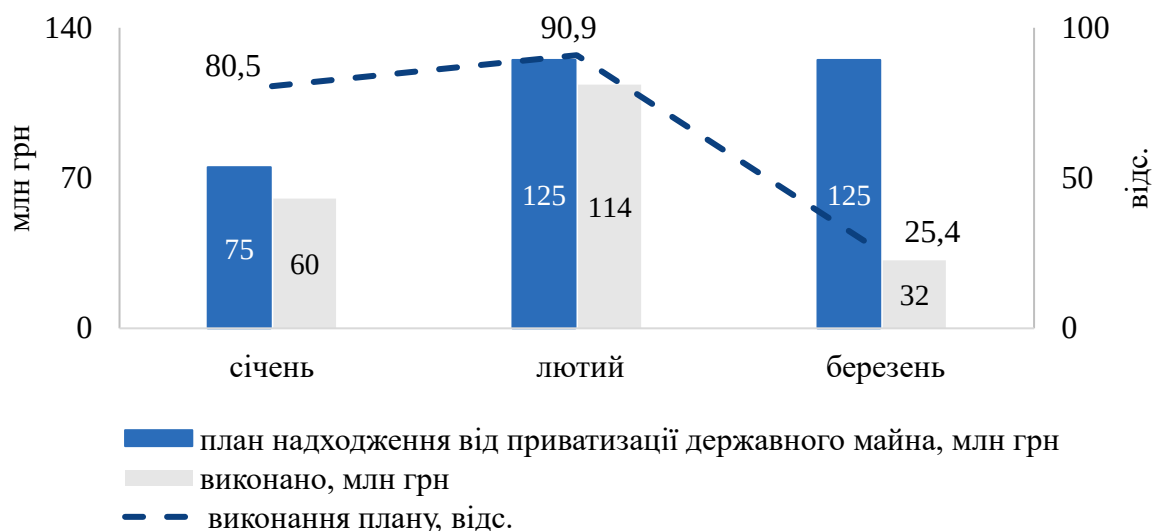


У першому кварталі 2025 року продаж об'єктів великої приватизації не здійснювався³⁰. Кошти від приватизації державного майна на третину менші плану на звітний період і отримані за рахунок продажу об'єктів малої приватизації.

У січні – березні цього року надходження від приватизації державного майна менші на 36,7 відс. плану на звітний період і на 66,1 відс., ніж у відповідному періоді попереднього року.

Від продажу об'єктів малої приватизації до державного бюджету надійшло 206 млн грн, найбільші суми отримані від приватизації ЄМК ДП „Інформаційно-аналітичне агентство” – 41,7 млн грн, ДП „Сільськогосподарське підприємство „Земельний фонд” – 33,2 млн грн і ДП „Черкаський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою” – 9 млн гривень.

Діаграма 12. Виконання плану надходження від приватизації державного майна на січень, лютий і березень 2025 року



³⁰ КМУ у березні затвердив умови продажу та стартові ціни пакетів акцій двох об'єктів великої приватизації – ДАТ „Будівельна компанія „Укрбуд” і ПАТ „Сумихімпром” (розпорядження від 25 березня 2025 року № 256-р і 257-р).



У першому кварталі цього року внаслідок перевищення запозичень над погашенням боргу продовжували зростати зобов'язання за державним боргом, при цьому Мінфін не затвердив програми управління державним боргом на 2025 рік.

Загальний обсяг державного і гарантованого державою боргу збільшився на 142,3 млрд грн, або 2,0 відс., – до 7 трлн 123,2 млрд грн, при цьому зріс зовнішній борг на 163,2 млрд грн, або 3,2 відс., – до 5 трлн 211,7 млрд грн, і зменшився внутрішній на 20,9 млрд грн, або 1,1 відс., – до 1 трлн 911,5 млрд гривень.

За оцінкою Рахункової палати, збільшення боргу спричинили:



+ 123,1 млрд грн – перевищення запозичень над погашенням боргу;



+ 19,2 млрд грн – зміни курсу гривні до іноземних валют.

Частка боргу, номінованого в іноземній валюті, в загальному обсязі державного та гарантованого державою боргу зросла з 74,7 до 75,0 відс., що збільшило валютний ризик боргу.

Державний борг зріс на 159,8 млрд грн, або 2,4 відс., – до 6 трлн 852,2 млрд грн, при цьому збільшився зовнішній борг унаслідок насамперед перевищення державних запозичень над погашенням зобов'язань на 187,3 млрд грн, або 3,9 відс., – до 5 трлн 16,6 млрд грн і зменшився внутрішній на 27,5 млрд грн, або 1,5 відс., – до 1 трлн 835,6 млрд гривень.

Витрати на погашення державного боргу на 10,2 млрд грн, або 6,0 відс., менші плану на звітний період, однак на 44,6 млрд грн, або 38,6 відс., більші, ніж у відповідному періоді попереднього року. Економії витрат на погашення державного боргу у звітному періоді сприяв насамперед менший, порівняно з урахованими у розрахунках показників державного бюджету на 2025 рік, середній у січні – березні цього року обмінний курс гривні до іноземних валют, зокрема євро – на 9,7 відс., дол. США – на 7,2 відсотка.

При цьому Мінфін донині (станом на 19.05.2025) не затвердив програми управління боргом на 2025 рік³¹. Це не сприяє дотриманню визначеного у БКУ принципу публічності та прозорості, а також здійсненню передбаченого КМУ контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним боргом.

³¹ Відповідно до пунктів 6 і 7 Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом, затвердженого постановою КМУ від 01 серпня 2012 року № 815, Мінфін затверджує програму управління боргом на відповідний рік та оприлюднює її у місячний строк після початку відповідного бюджетного періоду на вебсайті Мінфіну, а також готує не пізніше ніж через три місяці після закінчення бюджетного періоду звіт про виконання програми управління боргом за звітний бюджетний період та оприлюднює його на вебсайті Мінфіну.

Гарантований державою борг зменшився на 17,5 млрд грн, або 6,1 відс., – до 271 млрд грн, при цьому збільшився гарантований внутрішній – на 6,5 млрд грн, або 9,4 відсотка. Державна гарантія у звітному періоді надана в сумі 8,8 млрд грн за зобов’язаннями приватного акціонерного товариства „Укргідроенерго” за кредитом ЄБРР (Проект „Аварійне відновлення гідроелектростанцій”).

Витрати державного бюджету на виконання боргових зобов’язань за кредитами, залученими під державні гарантії, становили 3,2 млрд грн, що на 3,1 млрд грн, або 49,5 відс., менше плану на звітний період унаслідок самостійного виконання суб’єктами господарювання боргових зобов’язань, забезпечених державними гарантіями.

V. МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ ТА МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ

У першому кварталі 2025 року видатки на надання трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зросли, що зумовлено наданням нових субвенцій, зокрема для здійснення доплат вчителям.

Діаграма 13. Напрями спрямування трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам у першому кварталі 2025 року, відс.



Видатки державного бюджету на надання трансфертів місцевим бюджетам на 2,8 млрд грн, або 7,7 відс., більші, ніж у січні – березні 2024 року, унаслідок насамперед надання нової субвенції на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти на суму 2,3 млрд гривень.

При цьому **збільшилися** видатки державного бюджету на надання базової дотації для горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 1,1 млрд грн, або 20,9 відс., до 6,4 млрд грн, освітньої субвенції – на 0,7 млрд грн, або 3,3 відс., до 23,7 млрд грн; **зменшилися** видатки на надання дотації для здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу внаслідок збройної російської агресії, на 2,3 млрд грн, або 34,1 відс., до 4,3 млрд гривень.

Трансферти з державного бюджету місцевим бюджетам



план на січень – березень
47 млрд грн



виконано
39 млрд грн

у результаті

видатки менші плану за шістьма бюджетними програмами на суму 6 млрд грн, або 17,6 %;

не проведені видатки за вісьмома бюджетними програмами на суму 2 млрд грн

Невиконання плану на звітний період спричинено, зокрема, незатвердженням КМУ:

➤ розподілу або затвердження розподілу окремих трансфертів не в повному обсязі, у результаті видатки, зокрема, на надання:

освітньої субвенції менші плану на 3,8 млрд грн;

дотації для здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу внаслідок збройної російської агресії, менші плану на 2 млрд гривень.

Субвенції на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти, заплановані у сумі 100 млн грн, не проводилися;

➤ у встановлений БКУ строк порядку і умов надання³², розподілу субвенції за новою бюджетною програмою МОЗ на реалізацію публічних інвестиційних проєктів у сфері охорони здоров'я³³ (у звітному періоді, починаючи з січня, на цю субвенцію передбачалося спрямувати 365 млн грн);

➤ порядку й умов надання, розподілу субвенції на реалізацію проєкту „Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)” (у звітному періоді, починаючи з січня, на цю субвенцію передбачалося спрямувати 170 млн гривень)³⁴.



Видатки державного бюджету на надання субвенцій для реалізації публічних інвестиційних проєктів за рахунок кредитів (позик), залучених державою до спеціального фонду, менші плану на звітний період на 96,4 відсотка.

За наявності фінансового ресурсу не розпочато проведення запланованих на січень – березень видатків на надання субвенцій за чотирма бюджетними програмами на загальну суму 1,3 млрд грн; видатки на надання субвенції на завершення будівництва метрополітену у м. Дніпрі на 123 млн грн, або 70 відс., менші плану на звітний період. Зазначене спричинено, зокрема, затвердженням розподілів субвенцій у другій половині березня, неможливістю здійснення запланованих заходів через безпекову ситуацію³⁵.

³² Згідно з вимогами частини другої статті 97 БКУ порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, що вперше визначена в законі про державний бюджет, затверджуються КМУ не пізніше 30 днів з дня набрання ним чинності.

³³ Порядок і умови надання, розподіл цієї субвенції затверджені постановою КМУ від 18 березня 2025 року № 312 „Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічних інвестиційних проєктів у сфері охорони здоров'я”.

³⁴ За інформацією Мінрозвитку, наданою на запит Рахункової палати, проєкт постанови КМУ щодо затвердження порядку та умов надання, розподілу цієї субвенції спрямовано на погодження до заінтересованих центральних органів виконавчої влади.

³⁵ За інформацією Мінрозвитку, наданою на запит Рахункової палати.



Для оплати праці з нарахуваннями педагогічних працівників із загального фонду державного бюджету місцевим бюджетам надано освітню субвенцію у сумі 23,4 млрд грн, або 98,5 відс. плану на січень – березень 2025 року. У першому кварталі зменшились залишки коштів освітньої субвенції на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ.

Частину залишку коштів освітньої субвенції, який утворився на рахунках місцевих бюджетів на кінець 2024 року, у сумі 3,7 млрд грн відповідно до вимог статті 25 Закону перераховано Казначейством 01 січня 2025 року до спеціального фонду державного бюджету для МОН з подальшим їх розподілом за рішеннями КМУ між місцевими бюджетами з урахуванням цільового призначення освітньої субвенції та на реалізацію заходів у сфері освіти.

КМУ у березні³⁶ розподілив між місцевими бюджетами для окремих закладів освіти частину цього залишку в сумі 256 млн грн, яку в тому ж місяці перераховано місцевим бюджетам.

Загалом видатки місцевих бюджетів за рахунок освітньої субвенції, отриманої із загального і спеціального фондів державного бюджету, проведені у сумі 22,2 млрд гривень. Як наслідок, залишки коштів освітньої субвенції на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ у звітному періоді зменшились на 48,9 відс. і на 01.04.2025 становили 2,4 млрд грн, з них 1,3 млрд грн – освітня субвенція, отримана із загального фонду (для оплати праці з нарахуваннями педагогічних працівників), і 1,1 млрд грн – із спеціального фонду державного бюджету³⁷.



У першому кварталі 2025 року доходи місцевих бюджетів збільшилися, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 22,4 млрд грн, або 15,3 відс., що насамперед зумовлено збільшенням надходжень ПДФО.

Загалом у звітному періоді до місцевих бюджетів надійшло 168,8 млрд грн, або 24,3 відс. плану на рік.

Доходи місцевих бюджетів без трансфертів із державного бюджету, порівняно із відповідним періодом попереднього року, збільшилися на 19,7 млрд грн, або 17,9 відс., – до 129,8 млрд грн, їх частка у загальному обсязі доходів місцевих бюджетів – на 1,6 відс. пункту – до 76,9 відсотка.

³⁶ Постанова КМУ від 04 березня 2025 року № 241 „Про затвердження Порядку та умов надання у 2025 році залишків освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) для придбання обладнання, створення та модернізації (проведення реконструкції та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти”.

³⁷ За інформацією МОН, наданою на запит Рахункової палати.

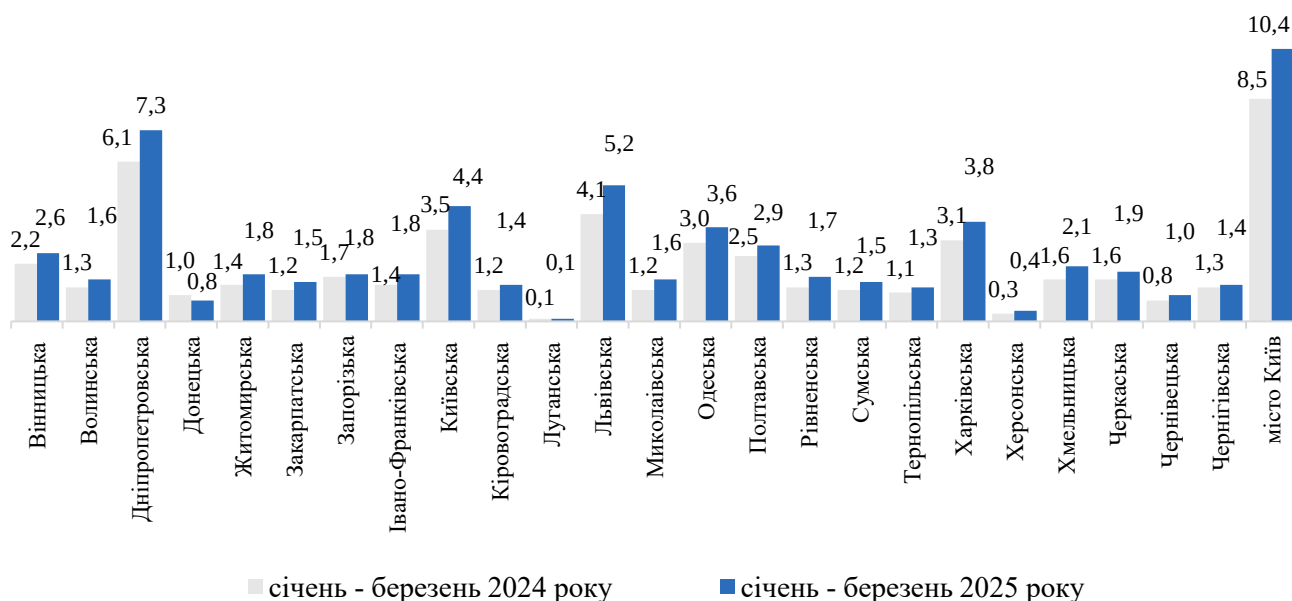
Діаграма 14. Структура доходів місцевих бюджетів у січні – березні 2025 року, відс.



Порівняно з січнем – березнем 2024 року, надходження до місцевих бюджетів **ПДФО зросли** на 11,2 млрд грн, або 21,3 відс., – до 63,9 млрд грн, що зумовлено збільшенням середньомісячної заробітної плати на 25,4 відсотка³⁸.

Найбільше зросли надходження цього податку до місцевих бюджетів у м. Києві – на 1,9 млрд грн, або 22,4 відс., Дніпропетровської – на 1,2 млрд грн, або 20,3 відс., Львівської – на 1,1 млрд грн, або 26,2 відс., Київської областей – на 0,9 млрд грн, або 25,9 відсотка.

Діаграма 15. Надходження до місцевих бюджетів ПДФО за регіонами³⁹ у січні – березні 2024 і 2025 років, млрд грн



³⁸ За інформацією ПФУ, наданою на запит Рахункової палати.

³⁹ Без урахування зведених бюджетів Автономної Республіки Крим і м. Севастополя.

Крім того, зросли надходження, зокрема:

- єдиного податку – на 2,3 млрд грн, або 13,3 відс., насамперед за рахунок збільшення надходжень цього податку з фізичних осіб в основному за рахунок зростання мінімальної заробітної плати⁴⁰ на 12,7 відс.;
- акцизного податку – на 2,2 млрд грн, або 39,2 відс., насамперед за рахунок збільшення надходжень акцизного податку з ввезеного на митну територію України пального на 866 млн грн, або 43,8 відс., внаслідок підвищення ставок і збільшення акцизного податку з реалізації виробниками та імпортерами тютюнових виробів на 850 млн грн, або 53,2 відс., що зумовлено збільшенням виробництва та імпорту тютюнових виробів перед підвищенням ставок цього податку⁴⁰;
- податку на майно – на 1,6 млрд грн, або 14,6 відс., насамперед за рахунок збільшення надходжень орендної плати та земельного податку з юридичних осіб в основному внаслідок встановлення коефіцієнта 1,12 індексації нормативної грошової оцінки земель за 2024 рік, що враховується при сплаті плати за землю у 2025 році⁴⁰;
- податку на прибуток підприємств – на 1,1 млрд грн, або 11 відс., насамперед у частині надходжень податку на прибуток підприємств і фінансових установ комунальної власності за рахунок збільшення податку на прибуток, задекларованого та сплаченого підприємствами за IV квартал 2024 року і за рік загалом, термін сплати якого в березні 2025 року⁴⁰.



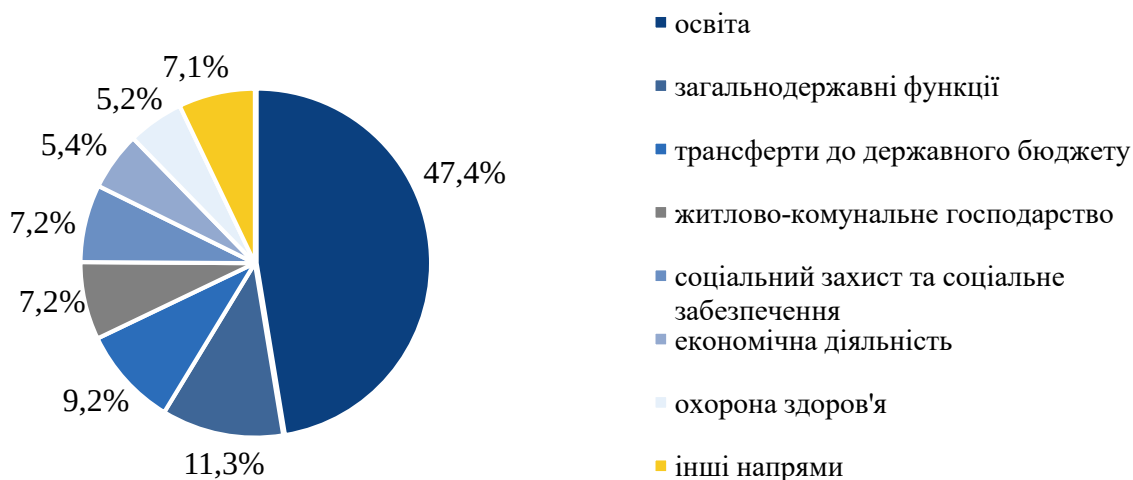
Видатки місцевих бюджетів проведені в сумі 138,8 млрд грн, або 20,9 відс. плану на 2025 рік, що більше, ніж у відповідному періоді попереднього року, на 22,3 млрд грн, або 19,1 відс., і зумовлено, зокрема, збільшенням обсягу перерахованих трансфертів до державного бюджету і видатків на освіту.

Частка видатків місцевих бюджетів без трансфертів до державного бюджету у видатках зведеного бюджету зменшилася, порівняно з січнем – березнем 2024 року, на 2,1 відс. пункту – до 10,1 відсотка.

Найбільше, порівняно з січнем – березнем 2024 року, зросли видатки місцевих бюджетів на надання трансфертів до державного бюджету – у 2,5 раза, і освіту – на 12,8 відсотка. При цьому зменшилися видатки на економічну діяльність – на 16,7 відсотка.

⁴⁰ За інформацією Мінфіну, наданою на запит Рахункової палати.

Діаграма 16. Структура видатків місцевих бюджетів у січні – березні 2025 року, відс.



Для забезпечення проведення захищених видатків загального фонду місцевих бюджетів обсяг наданих з ЄКР позик на покриття тимчасових касових розривів, порівняно з січнем – березнем 2024 року, збільшився на 24 млн грн, або 39,8 відсотка. Загалом місцевим бюджетам на цю мету надано 23 позики у сумі 86 млн гривень.

Найбільше таких позик отримали бюджети Старокостянтинівської МТГ Хмельницької області – 2 позики на суму 24 млн грн, Марганецької МТГ Дніпропетровської області – 5 позик на суму 21 млн грн і Чортківської МТГ Тернопільської області – 2 позики на суму 14 млн гривень.

Станом на 01.04.2025 заборгованість за наданими з початку року позиками становить 19 млн гривень.



У звітному періоді з місцевих бюджетів до державного бюджету перераховано 12,8 млрд грн, що на 7,7 млрд грн більше, ніж у відповідному періоді попереднього року, зокрема за рахунок відновлення перерахування реверсної дотації.

З місцевих бюджетів до загального фонду державного бюджету перераховано реверсну дотацію в сумі 3,8 млрд грн, або 100 відс. плану на звітний період. Крім того, з місцевих бюджетів до спеціального фонду державного бюджету перераховано три субвенції.

Субвенцію **на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів** перераховано у сумі 8,9 млрд грн, що на 76,8 відс. більше, ніж у відповідному періоді попереднього року.

Найбільше коштів субвенції перераховано з бюджету м. Києва – 1,9 млрд грн, місцевих бюджетів Дніпропетровської – 0,9 млрд грн, Київської – 0,7 млрд грн, Донецької – 0,7 млрд грн і Львівської областей – 0,6 млрд гривень.

Ця субвенція спрямована розпорядникам коштів державного бюджету, зокрема:



Міноборони – 5,7 млрд грн на розвиток, закупівлю, модернізацію і ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання; забезпечення діяльності ЗСУ, підготовку кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їхніх сімей, ветеранів війни;



МВС – 2 млрд грн переважно на забезпечення діяльності Національної гвардії України та Національної поліції України.

Субвенцію на **фінансування діяльності військових адміністрацій** із виконання повноважень органів місцевого самоврядування надано трьом ОВА в сумі 70 млн грн, із них 40 млн грн – Луганській ОВА.

Субвенцію на **перерахування коштів в умовах воєнного стану або для здійснення згідно із законом заходів** загальної мобілізації та з метою відсічі збройної російської агресії проти України та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності у сумі 10 млн грн перераховано з бюджету м. Києва.



За рішеннями місцевих рад у січні – березні 2025 року на придбання Військових облігацій спрямовано тимчасово вільні кошти місцевих бюджетів у сумі 23 млн грн, що на 62 млн грн, або 72,9 відс., менше, ніж у січні – березні 2024 року.

Найбільше таких коштів спрямовано з бюджетів Новослобідської сільської територіальної громади та Ямпільської селищної територіальної громади Сумської області – 20 млн грн, або 86,9 відс. загального обсягу.

Від погашення Військових облігацій, розміщених у попередніх роках, до відповідних місцевих бюджетів надійшло 305 млн грн і доходу – 41 млн гривень. Залишок коштів, розміщених у Військових облігаціях, зменшився з 928 млн грн на 01.01.2025 до 645 млн грн на 01.04.2025.



Залишки коштів на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ, відкритих у Казначействі, збільшилися з початку року на 25,8 млрд грн, або 21 відс., і на 01.04.2025 становили 148,6 млрд гривень.



З початку року місцевий борг зменшився на 0,5 млрд грн, або 2,7 відс., – до 18,2 млрд гривень.

Внутрішній борг

зменшився на **0,3 млрд грн, або 2,3 %**



13,3 млрд грн,

з яких **9 млрд грн** зобов'язання за середньостроковими позиками та безвідсотковими позичками, що надавалися з ЄКР упродовж 2009 – 2014 років

Зовнішній борг

зменшився на **0,2 млрд грн, або 3,8 %**



4,9 млрд грн

Гарантований обласними радами та територіальними громадами борг на 01.04.2025 становив 12,9 млрд грн, із них зовнішній – 8,4 млрд гривень.

ПРОПОЗИЦІЇ



Для усунення виявлених відхилень і порушень при виконанні Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” Рахункова палата вважає за доцільне рекомендувати КМУ:

- доручити Мінфіну при розробленні законопроектів про внесення змін до закону про державний бюджет на 2025 рік розглянути можливість зміни обсягів доходів з урахуванням їх фактичних надходжень з початку року та перегляду Мінекономіки окремих макроекономічних показників на 2025 рік, зокрема середньомісячної заробітної плати та прибутку прибуткових підприємств;
- доручити Господарсько-фінансовому департаменту Секретаріату КМУ, МОН, МОЗ, Міндовкіллю, Мінагрополітики, Мінрозвитку, Агентству відновлення, Мінкультури, Міністерству національної єдності України, Державному космічному агентству України, Національній академії медичних наук України, Фонду державного майна України, Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України забезпечити розроблення і затвердження за погодженням з Мінфіном паспортів бюджетних програм та виконання бюджетних програм;
- доручити головним розпорядникам не допускати нарощування бюджетної заборгованості та вжити заходів із погашення простроченої заборгованості;
- доручити Мінекономіки забезпечити виконання бюджетних програм, що здійснюються за рахунок перерахованого Фондом соцстраху на випадок безробіття до спеціального фонду державного бюджету залишку коштів, утвореного на 01 січня 2025 року від надходження єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- доручити Мінфіну затвердити й оприлюднити програму управління боргом на 2025 рік та забезпечити дотримання строку оприлюднення звіту про її виконання;
- доручити головним розпорядникам пришвидшити підготовку та подання на затвердження КМУ проєктів рішень щодо порядків і умов надання, розподілу субвенцій для проведення запланованих видатків за бюджетними програмами:

Міністерства у справах ветеранів України 1511810 „Субвенція на реалізацію публічного інвестиційного проєкту із розвитку ветеранських просторів”;

МОН 2211190 „Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам” і 2211360 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти”;

Мінрозвитку 3121160 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проекту „Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)” і 3121690 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів в рамках Програми відновлення України ІІ”.

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

Агентство відновлення	Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України
БКУ	Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 року № 2456-VI (зі змінами)
БРРЄ	Банк розвитку Ради Європи
ВВП	валовий внутрішній продукт
Військові облігації	облігації внутрішньої державної позики „Військові облігації”
головні розпорядники	головні розпорядники коштів державного бюджету
Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату КМУ	Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату Кабінету Міністрів України
Держмитслужба	Державна митна служба України
ДПС	Державна податкова служба України
Держспецзв’язку	Адміністрація Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України
Держстат	Державна служба статистики України
ЄБРР	Європейський банк реконструкції та розвитку
ЄКР	єдиний казначейський рахунок
ЄС	Європейський Союз
ЄСВ	єдиний соціальний внесок
Закон	Закон України від 19 листопада 2024 року № 4059-IX „Про Державний бюджет України на 2025 рік”
ЗСУ	Збройні Сили України
Казначейство	Державна казначейська служба України
КМУ, Уряд	Кабінет Міністрів України
КНП	Комунальне некомерційне підприємство
МБРР	Міжнародний банк реконструкції та розвитку
МВС	Міністерство внутрішніх справ України
МВФ	Міжнародний валютний фонд
Мінагрополітики	Міністерство аграрної політики та продовольства України
Мінветеранів	Міністерство у справах ветеранів України
Міндовкілля	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

Мінекономіки	Міністерство економіки України
Мінкультури	Міністерство культури та стратегічних комунікацій України
Мінрозвитку	Міністерство розвитку громад та територій України
Міноборони	Міністерство оборони України
Мінсоцполітики	Міністерство соціальної політики України
Мінфін	Міністерство фінансів України
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я України
МОН	Міністерство освіти і науки України
МТГ	міська територіальна громада
НБУ	Національний банк України
НСЗУ	Національна служба здоров'я України
ОВА	обласна військова адміністрація
ОВДП	облігації внутрішніх державних позик
ПДВ	податок на додану вартість
ПДФО	податок на доходи фізичних осіб
податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців	податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами
ПФУ	Пенсійний фонд України
Фонд соцстраху на випадок безробіття	Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття
фонди соціального страхування	фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування
ФОП	фізична особа-підприємець

Додаток 1

до Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у першому кварталі

Окремі основні прогностні макропоказники економічного і соціального розвитку на 2025 рік

Показники	Прогноз (постанова КМУ від 28 червня 2024 року № 780)	Січень – березень факт
1. Валовий внутрішній продукт: відс. до попереднього року	102,7	100,5 ⁴¹
2. Індекс споживчих цін: грудень до грудня попереднього року, відс. у середньому до попереднього року, відс.	109,5 109,7	103,5 ⁴² 113,6 ⁴²
3. Індекс виробників промислової продукції грудень до грудня попереднього року, відс.	111,1	102,4 ⁴²
4. Сальдо торговельного балансу, визначене за методологією платіжного балансу, млн дол. США	– 40 675	– 10 383 ⁴¹
5. Експорт товарів і послуг, у відс. до відповідного періоду попереднього року	107,0	91,3 ⁴¹
6. Імпорт товарів і послуг, у відс. до відповідного періоду попереднього року	103,7	110,9 ⁴¹
7. Обмінний курс гривні (в середньому за період): за долар США за євро	45,0 ⁴³ 48,6 ⁴³	41,8 ⁴¹ 43,9 ⁴¹

⁴¹ За даними НБУ.

⁴² Статистична звітність Держстату.

⁴³ Розрахунки до проєкту бюджету на 2025 рік.

Додаток 2

до Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у першому кварталі

Виконання плану доходів державного бюджету, млрд грн⁴⁴

Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
	план на 2025 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – березень	виконано	відс. виконання
ВСЬОГО ДОХОДІВ	2 726	926	34,0	564	582	103,1
<i>з них:</i>						
1. Податок та збір на доходи фізичних осіб	426	106	25,0	68	78	114,0
2. Податок на прибуток підприємств	247	99	40,2	93	99	107,3
3. Рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення	54	8	15,2	12	8	70,7
4. Акцизний податок із вироблених в Україні підакцизних товарів	139	25	18,0	22	25	113,4
5. Акцизний податок із ввезених на митну територію України підакцизних товарів	147	35	23,7	31	35	113,0
6. ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування	318	85	26,8	74	85	115,6
7. ПДВ із ввезених на митну територію України товарів	594	119	20,0	117	119	101,5
8. Ввізне мито	59	12	20,9	14	12	91,9
9. Частина чистого прибутку державних підприємств і дивіденди, нараховані на акції господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність	50	2	4,7	0,9	2	у26рб
10. Кошти, що перераховуються НБУ відповідно до Закону України „Про Національний банк України”	64	0	х.	—	—	—
11. Власні надходження бюджетних установ	343	292	85,3	—	—	—
12. Надходження від ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ	186	98	52,6	117	98	83,4

⁴⁴ Звітність Казначейства.

Додаток 3

до Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у першому кварталі

Виконання плану видатків державного бюджету, млрд грн⁴⁵

Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
	план на 2025 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – березень	виконано	відс. виконання
ВСЬОГО ВИДАТКІВ	4 252	1 165	27,4	996	856	85,9
<i>із них:</i>						
1. Загальнодержавні функції, зокрема обслуговування боргу та виплати за державними деривативами	581	73	12,6	102	72	70,5
	481	59	12,3	85	59	69,4
2. Оборона	1 857	700	37,7	512	450	87,9
3. Громадський порядок, безпека та судова влада	642	165	25,7	143	123	86,0
4. Економічна діяльність	183	20	10,9	19	15	78,9
5. Охорона здоров'я	220	44	20,0	45	40	88,9
6. Духовний і фізичний розвиток	16	3	18,8	3	3	100
7. Освіта	75	14	18,7	9	9	100
8. Соціальний захист і соціальне забезпечення, зокрема соціальний захист пенсіонерів	438	105	24,0	116	105	90,5
	237	54	22,8	55	54	98,2
9. Кошти, що передаються до місцевих бюджетів	221	39	17,6	41	39	95,1

⁴⁵ Звітність Казначейства.

Додаток 4

до Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у першому кварталі

Дефіцит/фінансування державного бюджету в першому кварталі 2025 року, млрд грн⁴⁶

Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
	план на 2025 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – березень	виконано	відс. виконання
ДЕФІЦИТ (ряд. I – ряд. II) / ФІНАНСУВАННЯ (ряд. III – ряд. IV)	-1 564	-237	15,2	-432	-272	63,0
I. Доходи і повернення кредитів	2 742	928	33,9	566	584	103,1
II. Видатки і надання кредитів	4 306	1 165	27,1	998	856	85,7
III. Фінансування в частині надходжень – всього,	2 255	574	25,5	602	573	95,2
зокрема:						
3.1. Внутрішні запозичення	579	100	17,3	135	100	74,5
3.2. Зовнішні запозичення	1 649	265	16,1	318	265	83,2
3.3. Надходження від приватизації державного майна	3	0,2	6,4	0,3	0,2	63,3
3.4. Фінансування за рахунок коштів ЄКР	–	209	х	149	208	139,6
3.5. Зміни обсягів бюджетних коштів	24	–	х	–	–	х
IV. Фінансування в частині витрат – всього,	691	337	48,7	170	301	177,2
зокрема:						
4.1. Погашення внутрішнього боргу	562	127	22,6	130	127	97,4
4.2. Погашення зовнішнього боргу	129	33	25,5	40	33	82,9
4.3. Зміни обсягів бюджетних коштів	–	177	х	–	141	х

⁴⁶ Звітність Казначейства.